Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 612 (14173) | 1976 оной мартын 14, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА ХОНИДЫЕ ШАХАН ТАРГАЛУУЛХА ХҮДЭЛМЭРИ ЭМХИДХЭХЭ ТУХАЙ

Колхоз, совхозуудта хонидые шахан таргалуулха хүдэлмэри эмхидхэхэ талаар зарим тэды юумэн хэгдээ гэжэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тэмдэглэнэ. Нёдондо бүхыдөө 254 мянган хонид шахалганда табигдажа, энээнэй ашаар 1.000 тонно мяхан нэмэжэ абтаа. Колхоз, совхозуудта 110 мянган хонидые шахаха тусхай 41 талмай-байра, тэрэ тоодо 40 мянган хонидто үбһэ тэжээлыень оньһон машинаар хубаарилан үгэхэ, 85 мянган хонидые уһалха оньһон түхеэрэлгэнүүдтэйгээр баригдаһан байна. Хонидто эдюулжэ шахахын тула 4, 3 мянган гектарта горох, обёос холижо таригдаа.

Гэхэтэй хамта «1975 ондо республикын колхоз, совхозуудта хониной мяха ехээр абадаг болохо хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үнгэрэгшэ жэлэй апрелиин 25-да абтаһан тогтоолые бэслүүлхэ талаар Хүдөө ажахын министерство, хүдөө ажахын трестнүүд, олохон аймгүйсэдкомууд зохихо хэмжээ үшөөл абажа шадаагүй гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет тоолоно. Энээнһээ боложо, хонидые һайнаар, түргэнөөр шахаха хүдэлмэрииые зүбөөр эмхидхэжэ, хониной мяха ехээр абаха арга боломжо дүүрэнээр хэрэглэгдэжэ шадагдаагүй.

Жэшээнь, Зэдын аймагай ажахынууд хонидые шахахадаа шэгнүүрыень нэмээхэ даабаряа оройдоол 50 процент дүүргээ. Шахалгын үедэ хонин бүхэниинь шэгнүүрээ дунда зэргээр оройдоол 2,5 килограммаар нэмээжэ, нёдондо гүрэндэ тушааһан хонин бүхэниинь миил 33 килограмм шэгнүүртэй байгаа. Хорин, Сэлэнгын, Хяагтын,Хурамхаанай болон бусад зарим аймагуудташье хонидые шахан таргалуулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдээ.

Хонидые һайнаар шахажа, хониной таргац мяха элбэгээр абаха, энэ продукци гүрэндэ худалдаха арадай ажахын түсэбые һайнаар дүүргэхэ талаар бии байһан ехэхэн арга боломжые дүүрэнээр хэрэглэхэ зорилгоор Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет тусхай тогтоол гаргаа. Энэ тогтоолой ёһоор республика соо зунай үедэ хамта 250 мянган хонидые һайнаар шахан таргалуулжа, бүхыдөө 2.000 тонно мяха нэмэжэ абаха даабари аймагуудта үгтөө.

Байгша ондо хонидые олоор шахахын, тэдэнэй шэгнүүрые нэмээхэ даабарииые заатагүй дүүргэхын тула энэ шухала хэрэгтэ хаһа сагтань бэлдэхэ, һайнаар эмхидхэхэ гэжэ республикын Хүдөө ажахын министерствые, хүдөө ажахын трестнүүдые, аймгүйсэдкомуудые тус тогтоол уялгална.

Колхоз, совхоз бүхэндэ хэды хонидые шахалганда табихаб, шэгнүүрыень хэды шэнээнээр нэмээхэб гэжэ тодорхой даабари үгтэхэ ёһотой. Тиимэһээ ажахы бүхэндэ шахалгын талмай шэнээр түхеэрхэ, хуушан байрануудые үргэнөөр хэрэглэхэ, шахамал хонидто үбһэ тэжээл хубаажа үгэхэ, уһалха хүдэлмэриие оньһожоруулха, тэдэ хонидто эдеэлүүлжэ шахахаар горох обёосые холижо тариха шухала гэжэ тогтоол соо заагдана.

Хонидые шахан таргалуулха талаар нёдондо һайн үрэ дүн туйлаһан ажахынуудай дүй дүршэлые согсолжо, тэрэнэй үндэһөөр энэ хүдэлмэриие эмхидхэхэ, тэндэ хүдэлэгшэдтэ үгэхэ ажалай түлөөһэнэй зүб гурим зохёохо, һайн үрэ дүн туйлагшадые урмашуулха гурим тогтоохо гэжэ Хүдөө ажахын министерствэдэ дурадхагдаа.

Энэ тогтоолые дүүргэхэ талаар хонидые шахан таргалуулха хүдэлмэридэ бэлэдхэлэй ямараар хэгдэжэ байһан тухайнь июниин 1-дэ, хонидой шахалганда хэр олоор табигдаһан тухайнь августын 1-дэ, шахалгын ямараар ябажа байһан тухайнь сентябриин 15-да тодорхой мэдээсэл үгэхэ ёһотой гэжэ республикын Хүдөө ажахын министерство, аймгүйсэдкомууд уялгалагдаба.

АРБАДАХИ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

Республикымнай бүхы ажалшад КПСС-эй XXV съез...абаһан шиидхэбэринүүдые, СССР-эй арадай ажахые ...—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые бүрин ...һайшаана, дэмжэнэ. Мүнөө тэдэнэр ажалай, по...ческэ туйлай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда эдэ ...шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө со...мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

...урэл партимнай съезд бүхэн ажалша хүнүүдэй ...үүсхэл, хүсэл зориг ингэжэ шэнэ хүсэтэйгөөр ба...дааг заншалтай юм. Ушар юуб гэхэдэ, парти болбол ...ажабайдалые улам һайжаруулжа байхые өөрын ...дээдын уг зорилго болгон табидаг юм. Тингэжэ ...арад хоёрой уг зорилго нэгэн адли болодог, нэгэ... улам бэхижэдэг, партиин хэрэг — арадай хэрэг ...гэшэ. Парти бүгэдэ арадай этигэл найдабарида ...ударидахы манлайнь болоно.

Партиин съезд арадай ажабайдалые һайжаруулха зо...рилгые арбадахишье табан жэлэй түсэбэй гол зорилго ...табиба.

«Нийтын үйлэдбэрииые эршэ түгэлдэрөөр, тааруу тэн...сөөр хүгжөөһэнэй, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй, ...но-техническэ дэбжэлтые түргэдхэһэнэй, ажалай бү...тээмын ургалта туйлаһанай, арадай ажахын бүхы һалба...нуудтахи хүдэлмэриин шанар бүхы аргаар һайжаруул...һан үндэһөөр арадай һуудал байдалай материальна бо...лон соёлой хэмжээе дээшэлүүлхэ гэһэн Коммунис пар...тиин хараа шугамые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ гэшэ ...ахи табан жэлэй гол зорилго болоно» гээд, СССР-эй ...арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэг...лэлнүүдэй дотор хэлэгдэнэ.

...дынгоо гол зорилгонуудаараа, ажахыгаа хүгжөөхэ ...шэглэлнүүдээрээ юһэдэхи, мүн арбадахи табан ...жэлэй түсэбүүд хоорондоо таһаршагүй холбоотой, манай ...хэрэгэй, манай политикын, манай тактикын, манай ...нийтын нийтэ нэгэн түсэб мүн гэшэ.

Арадай ажаһуудал саашадань эрид һайжаруулха гэһэн ...КПСС-эй XXIV съездын табиһан гол зорилго амжалтатай... дүүргэгдээ гээд, нүхэр Л. И. Брежнев партиин ЦК-...ын отчедоото элидхэл дотор мэдүүлээ һэн. Ажалшадай ...дээшэлээ, колхозниигуудай олзо ехэ болоо, хэрэглэм...нийтын фондһоо хүн зон улам ехэ тэдхэмжэ, туһа..., пенси болон бусад хүнгэлэлтэнүүдые ехээр абадаг ..., олон миллион хүн шэнэ гэр байрада ороо, шанар, ...түхэл һайнтай эд бараа, шэмэ һайнтай эдеэ хоол хэ...рэглэдэг болоо. Арадай гэгээрэл, эрдэм наука, соёл куль...тура шадаа хүгжөө. Нэгэ үгөөр хэлэбэл, юһэдэхи ту...хай табан жэлэй гол зорилго һайнаар дүүргэгдээ.

...ниие манай республикыншье ажалшадай ажабай...далые хэлбэришэгүйгөөр һайжаржа байһан жэшээ элитээр ...харуулна. Хүн зоной мүнгэн олзо доходой, хүдэлмэришэд ...ба алба хаагшадай салингай, розничо худалдаа най..., нийтын эдеэ хоолой ургалтын талаар манай рес...публика оронойнгоо бусад область болон хизаарнуудтай ...алхална.

Мүнөө арбадахи табан жэлэй туршада ажабайдалнай ...даа улам баян дэлгэр болохо, арад зоной эрдэм бэ...лиг, соёл гэгээрэл улам һалбарха. Туйлай ехэ социальна ...шэмые съезд хараалаа гэбэл, хүдэлмэришэд болон ...алба хаагшадай салин 16—18 процентээр, колхозниигуудай ...ажахыһаа абадаг олзо 24—27 процентээр ургаха, ...нийтын нийтын фондһоо үгтэдэг тэдхэмжэ болон ...хүнгэлэлтэнүүд 28—30 процентээр ехэ болохо. 545—550 ...миллион дүрбэлжэн метр талмайтай шэнэ гэр байра ба...ригдаха.

Энэ асари ехэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхын ...бүгэдын оролдосо, габшагай ажал хэрэгтэй. Комму...низм болбол олон миллион совет хүнүүдэй алтан гараар ...бүтэхэ хэрэг. Тиимэһээ шэнэ табан жэл—ажалша ..., хүн бүхэнэй халуун сэдьхэлэй хэрэг болохо ёһо... Ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй, нийтын үйлэдбэ...рин ашаг үрэ ехэ болгоһоной ашаар лэ шэнэ табан жэ...лэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ юм. Шэнэ табан ...жэл—бүхы хүдэлмэриин шанар һайжаруулгын, үйлэдбэ...рин ашаг үрэ дээшэлүүлгын табан жэл гэжэ нэрлэгдэнхэй. ...өө мүнөө ушардаг дутуу дундануудаа усадхаха, ...шиидхэгдээгүй асуудалнуудаа шиидхэхэ, элсүүлэгдээгүй ...боломжонуудаа ашаглаха гэшэ нэн түрүүнэй зорил...го. Сэхынь хэлэхэдэ, үйлэдбэриин хүсые хүсэд дүү...рэн хэрэглэхэгүй, ажалай сагые миин гэхэ, жэгдэ бэ...шэ хүдэлхэ, ажалай, технологическа журамаи һула бай...хые үшөөл олон предприятинуудта, колхоз, совхо...зуудта үзэгдэдэг гэшэ. Наука болон техникын, түрүү ...дүршэлэй туйлалтануудые муугаар хэрэглэхэ барим...та тэсэшэгүй. Материальна болон мүнгэн зөөриие ...гамнаха гэшэ онсо удха шанартай.

Манай орон дотор ажалай бүтээсын 1 процент ургал...та гаргаха гэшэ 5 миллиард түхэригэй продукци гарга..., материал болон мүнгэ зөөриин гаргашые 1 про...центээр алмабал, 5 миллиард түхэриг алмаһан жэшээтэй ... Эхэ оронойнгоо баян дэлгэр байхын тула, ...ажаһуудалай баян дэлгэр болохын тула ...ехэтэйгээр хүдэлхэ, нийтын зөөри гамнаха. алма...а ёһотойбди. Энээнһээ хүндэтэй, һайн һайхан юун бай...

...манай республикын ажалшад арбадахи табан жэлэй ...түсэбүүдые шиидхэхээр шиидэнги байһанаа ажал хэрэ...гээр батална. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй ...сарын түсэб, уялгануудаа республикымнай промыш...ленностиин коллективүүд үлүүлэн дүүргээ. Хүдөөгэй ажалшад ...ажабайдалтатай үе—малай үбэлжэлгые үнгэргэжэ байна. ...хабарай тарилгада бэлэдхэл түлэг дундаа. Мүнөө бүхы ...КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын ...түлөө тэмсэлдэ зорюулагдана. «Экономикын саашанхи ...хүгжэлтын, арадай ажабайдалай улам һайжархын аша ту...һа үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, ажалайнгаа ша...нар һайжаруулха!» гэһэн уряа доро Бүхэсоюзна социалис ...мүрысөөн республика доторнай бүри үргэнөөр дэлгэрнэ. ...арад зоной энэ хүдэлөөн гайхамшагта үрэ дүнгөө заата...гүй үгэхэ, арбадахи табан жэлэй түсэбэй гол зо...рилго заатагүй дүүргэгдэхэ!

С С С Р-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ ПРЕЗИДИУМДЭ

Юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, мүн социалис уялгануудаа дүүргэхэ талаар амжалта туйлаһанайнь, үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлһэнэйнь түлөө хара металлургиин, нүүрһэнэй, нефтяной, химиин, газай, целлюлозно-саарһанай, хүнгэн, эдеэ хоолой болон мяха — һүнэй промышленностиин, хүндэ болон транспортна, энергетическэ машина бүтээлгын, станок бүтээлгын, прибор бүтээлгын ба автоматизацилгын хэрэгсэлнүүдэй, барилгын материалнуудай промышленностиин, загаһанай ажахын, барилгын, транспортын ба хэлхеэ холбооной предприятинуудай болон организацинуудай ехэхэн бүлэг хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй орден, медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиум шагнаба.

Эгээл ехээр шалгараһан 100 гаран хүдэлмэришэдтэ, мэргэжэлтэдтэ Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо. Ленинэй орденоор 886 хүн, Октябриин революциин, Ажалай Улаан Тугай, «Хүндэлэлэй Тэмдэг», Ажалай алдар солын гурбадахи шатын орденуудаар, медальнуудаар олон хүн шагнагдаа.

«МОЛНИЯ-1»

1976 оной мартын 11-дэ Советскэ Союз дотор хэлхеэ холбооной «Молния-1» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон ниидхүүлэгдэбэ. Хэлхеэ холбооной «Молния-1» гэжэ хэмэл одон алас холын телефонно-телеграфна, радио-холбоо ашаглалгые хангаха, тэрэшэлэн Алас-Хойто зүгэй, Сибириин, Алас-Дурна зүгэй ба Дунда Азиин газар нютагуудта оршоһон «Орбита» гэдэг сетиин пунктнуудта зорюулжа, СССР-эй түбэй телевидениин программануудые дамжуулха юм.

(ТАСС).

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

«Авангард» колхозой малшад эршэ хүсэеэ илангаяа шангадхан хүдэлнэ. Һү һаалиин фермэнүүдэй коллективүүд партиин XXV съезд угтуулан абаһан уялгануудаа амжалтатай дүүргэжэ, 1-дэхи кварталда 1400 центнер һү гүрэндэ тушааха түсэбөө 1550 центнертэ хүргэбэ. Эдэ үдэрнүүдтэ колхозой түрүү һаалишад Екатерина Жигмитова, Тамара Мартышина, Галина Петрова болон бусад үдэр бүри 10—11 килограмм һү үнеэн бүриһөө һаана.

Тус ажахыда хурьга абалгашье эмхитэй һайнаар ябажа байна. Жэшээнь, ахалагша хонишон И. И. Грудинин съездын хүндэлэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө зуугаад хурьга абаад байна. Тиихэдэ колхозой түрүү хонишод А. С. Орешкин, К. Н. Густов гэгшэд тус тустаа 400 гаран хурьгатай болонхой.

Энэ колхозой бүхы малшад саашадаашье хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлхөөр зоригжонхой.

А. НАГАСЛАЕВ.

Улаан-Үдын аймаг.

Хорнин аймагай Анаагай совхозой ахалагша хонишон Ажалай Улаан Тугай орденто, ВДНХ-гай бронзово медальтай Цыден-Доржо Жамбалович Чимитов арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа түлжүүлхэ гэһэн социалис уялга абаһан байгаа. Мүнөө зуунһаа 105 хурьга абаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ц-Д. Чимитов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Эдэ үдэрнүүдтэ, партиингаа XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлэн, Ленинэй орденто Борьёогой совхозой таряашад, механизаторнууд эршэмтэй шангаар ажаллана. Тэдэнэр ерэхэ хабарай тарилгада түргэнөөр бэлдэжэ, илангаяа бэлэн болоһон трактор, машинануудаа, сэбэрлэгдэһэн үрэһэ хүрэнгэеэ үшөө дахин шалгана, багаханшье дутуу дундануудаа дары усадхана.

Бүри үнгэрэгшэ жэлдэ съездын урда тээ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоод, тус совхозой 2-дохи тракторно-таряан ажалай бригадын механизаторнууд орооһо таряанай үндэр баян ургаса абахын түлөө тэмсэжэ, һайн үрэ дүн туйлаа юм.

Түбхын түрүүн нёдондо 1.631 гектарта шэниисэеэ паарлагдаһан газар дээрэ хуу хэрээһэлүүлэн таряа, мүн обёосой хахадыень баһал паар дээрэ тариһан байгаа. Тарилгын урда тээ газарай шииг нойто һайн барихын тула саг соонь борнойлжо, зарим тээнь лущильник шэрээ. Тингэжэ бүхы 3.268 гектар таряалан дээрэһээ 64.391 центнер гэхэ гү, али гектар бүриһөө дунда зэргээр 19,6 центнер орооһо таряа хуряажа абаа. Харин 1631 гектар шэниисынгээ талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр 23 центнер таряа хуряаһан байна.

Тингэжэ энэ хоёрдохи тракторна бригадын (бригадирынь нүхэр Шарапов И. И.) механизаторнууд энэ амжалтаяа партиин XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулаа һэн.

Эндэхи таряашад, механизаторнууд бүхы техникээ удаан саг соо һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана. Арба гаран жэлдэ ашаглагдажа байһан трактор, комбайнууд эндэ захаһаа бии. Тэдэ тэдэнь үшөөшье хэдэн жэлдэ

БҮХЫ ЮУМЭЕЭ БҮТЭЭСЭТЭЙГӨӨР

хэрэглэгдэхэнь лабтай. Тэдэниие һайнаар заһабарилаад, нарин ээндэ даалгажа үгэдэг байна. Жэшээлбэл, дүршэлтэй механизатор Даша-Доржо Гырыловэй МТЗ-50 түхэлэй трактор арбаад жэл һаадгүй хүдэлжэ байбашье, нёдондо 1.444 гектар зөөлэн хахалалга хэһэн байна. Бэрхэ тракторист Иван Савельев мүн лэ иимэ МТЗ-50 трактораар 1.189 гектар, Александр Панев «Т-40» трактораар 1.252 гектар, Григорий Дикашев «ДТ-54» трактораар 826 гектар зөөлэн хахалалга хэһэн байна. Ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг механизаторнууд эндэ олон.

— Техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр, һайнаар ашаглаха тухай Л. И. Брежнев элидхэл соогоо онсо тэмдэглээ. Энэ хэрэг бидэндэ сэхэ хабаатай гээшэ, — гэжэ нүхэр Гырылов хэлэнэ.

Эндэхи механизаторнууд техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр, наринаар ашаглахаһаа гадна, бүхы хүдэлмэриие һайн шанартайгаар бүтээхын түлөө тэмсэдэг. Үнгэрһэн намарай хуряалгын үедэ арадай хинагшад, шанар шалгагшадай нарин хиналта табиһан, механизаторнуудай өөһэд хоорондын шалгалтын шанга байһан дээрэһээ ургаса хуряалга дээрэ голодоһо гаргаһан, ажалаа муугаар хэһэн баримта үзэгдөөгүй.

Энэ бригада 1975 ондо газар таряалангай болон мал ажалай продуктнуудые абалга ба гүрэндэ худалдалгые ехэдхэхэ талаар отделени, бригада, участок, звено болон мал ажалай фермэнүүдэй коллективүүдэй Бүхэроссин социалис мүрысөөнэй дүнгөөр шалгаржа, 1000 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

«Үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын түлөө, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолтой танилсаад, бүримүһэн һайшаан дэмжэжэ, социалис мүрысөөндэ шэнэ хүсэтэйгөөр оролсонхой.

Ерэхэ хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто шанар һайнтайгаар үнгэргэхын тула хабарай тарилгада хабаадаха бүхы техникээ февралиин 23 болотор заһабарилжа дүүргэбэ.

Бригадын механизаторнууд энэ жэлдэ шэниисын тарилгые хэрээһэлүүлэн тариха, бүхы таряагаа амяарлан хуряаха, хуряалгын хойноһоо һолоомоёо суглуулжа, намарай паар ехээр хахалха, үбэл, хабарай һарануудта наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэ поли, сабшалан дээрээ тарааха гэжэ социалис уялга соогоо бэшэнхэй.

Тингэжэ энэ жэлдэ үндэр баян ургаса ургуулжа, 1975 онойхиһоо бүри ехэ таряа хуряаха, Эхэ орондоо элбэгээр үгэхэ зорилго урдаа табина.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

Зэдэ.

ТҮРҮҮШЫН ҮДЭРҺӨӨ ЭМХИТЭЙ

Һаяхан эмхидхэгдэһэн «Ново-Сретенский» совхозой Һутайн отделениин хонишодто түл абалга эмхитэй һайнаар ябажа байна. Жэшээнь, ахалагша хонишон С. Цырендоржиевай отарынхид түрүүшынхеэ түрэхэ зуһаг хонидһоо 419 хурьга абаха түсэбөө 453-да хүргөөд байна. Үшөө зуугаад хонин хурьгалха юм. Тиимэһээ зуунһаа адагынь 95 хурьган абтахаар хүлеэгдэнэ. Тиихэдэ Д. Цыбиковэ, Һ. Парасвагай отарада 430—450 хурьгад абтаад, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Зуунһаа 100 хурьга абаха социалис уялгаяа ахалагша хонишон Д. Цыбиков дүүргэхэ дүтэлөө.

Ажахын хонишод арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бүхыдөө 2.275 хурьга абаха түсэбөө үлүүлхээр зоригжонхой.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

Бэшүүр.

ХОЛО ҮЛҮҮЛЭГДЭЭ

...Республикымнай промыш...ленностиин хүдэлмэрилэгшэд ...арбадахи табан жэлэй түрүү...шын һарануудһаа эршэмтэй шан...гаар ажаллажа байна. Энээ...нэй январь, февраль һара...нуудай үрэ дүнгүүд элеэр ...гэршэлнэ. Түсэбһөө гадуур 3 ...миллион 575 мянган түхэри...гэй промышленна продукци ...гаргагдаа.

Улаан-Үдын прибор бү...тээлгын, нарин сэмбын ком...бинадай, авиазаводой, Тим...люйн цементын, «Электро...машина» заводуудай болон ...бусад олон коллективүүд ...амжалта туйлаһан амжалта ... партиин XXV ... элидхэлэ.

...зүйлэй промышленна ...бүтээн гаргахэ ... сүүдхэ бүхэндэ ... дүүргэгдэжэ бай... «Гусиноозёрская» шах...та шулуу нүүрһэ нээмэл ... малтан абадаг Бага ...нурхайн нурхайн кол... нүүрһэ малтан ..., худалдаха хоёр һа... даабариие үлүүлэн ...

..., шифер, хабсар... түмэр-бетон зүйлнүү... үйлэдбэрилхэ, сэмбэ нэ...эхэ, мооһо сэбэрлэн угааха, ...зүйлүүд болон автомати... хэрэгсэлнүүдые бү...тээхэ, модо шэрэхэ, хюрөө...дэмэл материал бэлдэхэ, шпала хюрөөдэхэ, электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилхэ түсэб үлүүлэгдэһэн байна. Локомотив-вагон заһабарилха, электродвигатель, автокран бүтээхэ, гэрэй детальнуудые хэхэ, хубсаһа оёхо даабари дүүргэгдээ.

Зэдын комбинадай, «Теплоприбор» заводой, Хяагтын плавиково-шпадай уурхайн, Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй заводой, ЛВРЗ-гэй, Улаан-Үдын кондитерскэ фабрикын, Байгалай загаһанай промышленностиин трестын предприятинуудай коллективүүд январь, февраль һаранuудта һайнаар ажаллаа. Үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэлэй предприятинууд модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ, продукци худалдаха түсэбөө хамта дээрэнь үлүүлэн дүүргэһэн байна. Үйлэдбэриин нэгэдэл хоёр һарын түсэбһөө гадуур 21,2 мянган кубометр модо шэрээ. Байгалай, Баргажанай леспромхозуудай коллективүүд урданайхидаал адли һайнаар ажаллажа, продукци худалдаха түсэбөө холо үлүүлһэн байна.

Модо болбосоруулдаг предприятинуудай коллективүүд январь, февраль һарануудай түсэб үлүүлэн дүүргээ. Байгалай, Сэлэнгын модоной баазануудай, Онохойн модоной комбинадай, Буряадай модо болбосоруулгын болон мебелиин комбинадай коллективүүд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн зорилго бэелүүлмээр ажаллана.

Хүдэлжэ байгаа 198 предприятинуудай 29-ниинь гэхэ гү, али 15 процентнь продукци худалдаха хоёр һарынгаа түсэб дүүргээгүй. Түсэбөө дүүргээгүй предприятинуудай тоо нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада һураггүй үсөөрөө. Январиин үрэ дүнгүүдээр предприятинуудай 24 процентнь продукци худалдаха түсэбөө дүүргээгүй лэн. Тэдэнэй олонхинь февраль һарада эршэмтэйгээр ажаллажа, гээгдэлээ усадхаһан байна.

Промышленность ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 100,4 процент дүүргээ. Нёдондо жэлэй январь—февраль һарануудтай сасуулхада ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабари 102 процентдэ хүргэгдэһэн байна. Гэбэшье республикымнай предприятинуудай 29 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй.

ҺАЙТАЙ, МУУТАЙШЬЕ

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Түнхэнэй аймагай түрүү хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө зуу, үшөө дээшэшье хургадые түлжүүлхэбди гэһэн социалис уялгануудые абанхай.

Илангаяа Ленинэй нэрэмжэтэ, «Маяк» болон «Сибиряк» колхозуудта хонидой түрэлгэ амжалтатайгаар ябана. Энэ хадаа гол түлэб малай байрануудай һайнаар түхеэрэгдэһэнһээ, малые хооллуулга, уһалалга зүбөөр эмхидхэһэнһээ дулдыдана. Отаранuудта дүршэл ехэтэй хурьгашад ажаллана.

«Сибиряк» колхозой ахалагша хонишон Н. И. Черноговэй отарада 530 хонинһоо 500 гаран хурьган абтажа, энхэ элүүрөөр түлжүүлэгдэнэ. Хонидойнь хүшэн һайн, үбһэн, һолоомон, нарһанай шэлбүүһэн, дабһан, брикет гэхэ зэргын тэжээлнүүд эндэ элбэг асарагданхай. Хонишон зооветеринарна мэргэжэлтэдэй зүбшэл заабариин ёһоор малаа харууһалдаг, ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг гээшэ.

Тус ажахын түрүү хонишодой нэгэн Ю. В. Сороковиковой отарада 400 хурьгад абтажа, түрэлгэ амжалтатай түгэсхэгдэжэ байнхай. Хонин бүхэнһөө хурьга абажа түлжүүлхэ гэһэн зорилго ахалагша хонишон урдаа табинхай.

«Маяк» колхозой ахалагша хонишон Б. С. Югдуров зуһаг хонидһоо түл мүн лэ олоор абана. Эндэ нэгэшье хурьган гарза хоролтодо ороногүй.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим ажахынуудта хонидой түрэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Жэшээнь, Саянай совхозой отаранuудта ажалайнь эмхидхэл муу, тэжээл дуталдана. Тодорхойлон хэлэбэл, нэгэ толгой хониндо эндэ оройдоол 50 грамм концентрат үгэһэн байха юм. Совхозой хоёрдохи отделенидэ хонидынь хүйтэн байрада байлгагдана, эдеэлүүлгэ, уһалалгань ханганагүй. Түрэхэ хонидойнь хүшэя нилээд муудаһан.

Мүн иимэрхүү дутагдалнууд тус совхозой Зираанай отделениин отаранuудта үзэгдэнэ. Эндэхи хонидой хэдышье туража муудаһаншье һаань, гуража шанараа алдаһан үбһөөр хооллуулһаар.

Иимэрхүү шалтагаануудһаа нёдондо хонидой, хурьгадай олооро гарзалһан ушарые тус совхозой хүтэлбэрилэгшэд ба зооветеринарна мэргэжэлтэд мартаха ёһогүй байгаа.

«Восточные Саяны» колхозой ахалагша хонишон Х. Талхановай отарада түл абалга эмхи муутайгаар ябуулагдана. Малай байрын хүйтэн, шиигтэй байһанһаа хонид ехээр даарана. Энээн тухай мэдэжэ байһан колхозой хүтэлбэрилэгшэд саг дары шухала хэмжээ абанагүй.

И. ФЕДОРОВ.

Түнхэнэй аймаг.

Заказ № 01598.

ПАРТИЙНА ПРОПАГАНДЫН ГОЛ ЗОРИЛГО

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бүхы оромнай халуунаар угтаһан байна. Энэ съезд хадаа манай партиин, совет арадай энэ табан жэлдэ бэелүүлхэ эли гэдо политическэ программаар зэбсэгжүүлбэ. «КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон, дотоодын болон гадаадын политикын талаар партиин бэелүүлхэ ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл соо энэ программын гол шухала удха тон эли тодоор тодорхойлогдонхой. Манай Эхэ ороной экономическа болон социально-политическэ хүгжэлтын дүнгүүдэй, түби дэлхэйдэхи мүнөөнэй байдалай, партиин политическэ, эмхидхэлэй болон суртал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дүнгүүдые али алин тээһээнь хэһэн тобшолол энэ элидхэл соо харуулагданхай. СССР-тэ коммунизм байгуулгын саашанхи асари ехэ программа, КПСС-эй дотоодын ба гадаадын политикын гол шэглэлнүүд энэ элидхэл дотор тодорхойлогдонхой. Энэ хадаа айхабтар ехэ удха шанаргай, марксизм-ленинизмын сурталые зохёохы ёһоор хүгжөөһэн, нийтын хүгжэлтын саашанхи арга боломжонуудые гүн гүнзэгыгөөр ойлгохоор коммунистнууд болон бүхы ажалшадые зэбсэгжүүлһэн документ мүн болоно.

Арад зонтой, олониитэтэй хододоо бүхы юумэеэ зүбшэхэ, эдэнэрэй зохёон байгуулхы хүсэ шадалда, хамтын дүй дүршэлдэ найдамтайгаар түшэглэхэ гээшэ КПСС-эй хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгодог ленинскэ захяа заабари мүн болоно. Съездын урда тээ арбадахи табан жэлэй түсэбүүдые бүгэдэ арадай үзэмжэдэ табиһан ушар хадаа энэ заабариин бодото бэелэлые эли тодоор гэршэлжэ байна. Парти болон арад зоной һанал бодолые съезд дээрэ үгэ хэлэһэн делегадууд эли тодоор харуулаа. Эдэнэр совет хүнүүдэй социальна бүхы бүлэгүүдые түлөөлһэн байна. Хүн бүхэнэй хэлэһэн үгэдэ — хүдэлмэришэн гү, али академик гү, колхозник гү, али партийна хүдэлмэрилэгшэ гү, багша гү, али зохёохы ажалтай интеллигенциин түлөөлэгшэ гү — хамаагүй алинайншье үгэ соо коллективүүдэй, олон миллион ажалшадай һанамжанууд ороно бшуу. Эдэнэр совет обществын хүгжэлтын гол үндэһэн, тон шухала асуудалнуудаар өөһэдынгөө һанамжа бодомжонуудые хэлэһэн байна.

Парти хадаа ленинскэ хараа шугамаар сэхэ шууд урагшаа дабшана, хүдэлмэришэн ангиин, ажалшадай, бүхы совет арадай политическэ хүтэлбэрилэгшынгөө үүргэ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ гэжэ манай бүхы бодото байдал эли тодоор гэршэлжэ байна. Арад зоной материальна болон культурна ажабайдалай хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ гээшэ партиин эгээл дээдын үг зорилго мүн гэжэ КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо нүхэр Л. И. Брежнев тэмдэглээ һэн. Нийтын үйлэдбэриин хүгжэлтые тааруу тэнсүүритэйгээр, жэгдэ түргэнөөр хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг үрые ехэдхэхэ, эрдэм техникын хүгжэлтэ хурдадхаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта хүдэлмэриин шанар бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго партиин экономическа стратеги табижа байна.

Коммунис байгуулалтын шэнэ шата бүхэндэ холын хараатай түсэбүүдые зохёохо зуураа, парти ленинскэ национальна политикын заха заабаринуудые хүтэлбэри болгодог байна. Энэнь ямар политикаб гэхэдэ, бүхы нацинууд болон арад үндэһэтэдэй материальна болон оюун бодолой бүхы хүсэнүүдые һалбаран хүгжүүлхэ, союзна болон автономито бүхы республиканууддай, автономито областьнууд болон национальна округуудай экономико болон культурые хүгжөөхэ гэһэн удхатай юм. Эдээнэй партийна организацинуудай түлөөлэгшэд съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ энэ талаар тон тодо баримтануудые харуулһан байна.

Үе сагайнгаа шэнжые, илалта туйлалтануудай дэлисэ харуулан, совет Буряад ороной ажалай сохисо ниилэн сохилно. Арадуудай аха дүүгэй нэгэ бүлэ соо партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын, манай ороной бүхы арадуудай, түбхын түрүүндэ ород арадай саг үргэлжэ үзүүлдэг туһаламжын ашаар манай республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүд хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэнэ. Энэ талаар юһэдэхи табан жэл илангаяа тобоймо үрэ дүнгүүдтэй байба. Энэ үе соо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 49 процентээр ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 37 процентээр дээшэлээ. Нэгэ миллиард хахад шахуу түхэригэй промышленна продукци энэ хугасаа соо бүтээн гаргагдаа. Юһэдэхи табан жэлэй туршада промышленностьда үйлэдбэриин бүридэлэй талаар, шанарай талаар ехэ хубилалтануудай болоһониинь тон шухала гэжэ тоологдохо ёһотой. Предприятинууд шэнэдхэн үргэдхэгдөө, тэдэнэр шэнэ шэнэ техникээр зэбсэгжүүлэгдээ, түрүү технологи нэбтэрүүлэгдээ. Тиихэдэ тон шэнэ үйлэдбэринүүдэй бии болоһон ушар хадаа бүтээн гаргадаг продукцинуудые олон янзын болгохо, үргэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха арга олгоо.

Эдэ жэлнүүдэй туршада сагай уларилай хэды хүшэр хүндэ байгаашье һаань, республика дотор табан жэлэй хугасаа соо хүдөө ажахын продукци абалга ехэ болоо, илангаяа мал ажалһаа ехэ продуктнууд абтаһан байна.

Мяха, һү, нооһо, үндэгэ бэлэдхэхэ табан жэлэйнгээ түсэбтэ даалгабаринуудые республикамнай үлүүлэн дүүргэһэн байна. Наймадахи табан жэлтэй сасуулхада дунда зэргээр жэлдээ эдеэ хоолой зүйл бэлэдхэлгэ нилээд ургаа. Манай ленинскэ партиин аграрна политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй ашаар, колхозууд болон совхозуудай материально-техническэ үндэһэ һуури улам бэхижүүлһэнэй, үйлэдбэриие томоэдхожо, мэргэжүүлһэнэй ашаар, колхозникууд, совхозуудай хүдэлмэришэдэй, хүдөөгэй бүхы ажалшадай шэн габьята ажалай ашаар, партийна организацинуудай ударидалгын ашаар эдэ бүгэдэнэй туйлагдаһаниинь ойлгосотой.

Хүдөө ажахые шанарайнь талаһаа хубилган хүгжөөхын тулада ехэ саг, ехэ ажал, айхабтар ехэ мүнгэ зөөри хэрэгтэй гэжэ съезд мэдэрһэн байна. Тингэхэ зуураа, наймадахи болон юһэдэхи табан жэлнүүдэй туршада хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэггэ 213 миллиард түхэриг гаргашалагдаһан байгаа. Шэнэ табан жэлэй туршада үшөө 172 миллиард түхэриг энэ хэрэгтэ нэмэжэ гаргашалха гэжэ хараалба. Партиин аграрна политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэн үргэлжэлүүлхэ зуураа, хүдөө ажахые улам саашадань хүгжөөхэ гээшэ бүгэдэ арадай зорилго болоно гэжэ съезд дахин соносхоһон байна.

Манай партиин социальна программын бодотоор бэелүүлэгдэһэнэй үрэ дүнгүүд манай республикын жэшээ дээрэһээ эли тодоор харагдана. Юһэдэхи табан жэлэй туршада республикын ажалшадай мүнгэн олзо 315,1 миллион түхэригөөр ургаһан, энэл үе соо һара бүриин дунда зэргын салин 139,3-һаа 157,9 түхэриг болотороо ехэ болоһон байна. Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай эд бараанай эрьесэ 741,7 миллион түхэриг болоо, табан жэлэй туршада 220,3 миллион түхэригөөр ехэ болоо. Эдэ болон бусад олон ульгэр жэшээнүүд, тиихэдэ съезд дээрэ баталан абтаһан социальна шэнэ программа хадаа «Бүхы юумэ хүнэй аша туһада, бүхы юумэ хүнэй байдал һуудалай аша туһада зорюулха» гэһэн уряада КПСС-эй үнэн сэхэ байһые, саашадаашье үнэн сэхэ байхые эли тодоор гэршэлжэ байна.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд болон документнүүдые шудалха ябадал эмхидхэхэ хэрэгтэ парти ехэ анхарал хандуулжа байна. «Съездын һургаал заабаринуудые коммунист бүхэндэ, совет хүн бүхэндэ ойлгуулан нэбтэрүүлхэ гээшэ пропагандистнуудай, лекторнуудай, элидхэлшэдэй, тэдэнһээ гадна манай бүхы партийна эдэбхитэдэй хүндэтэ уялга болоно. Энэ хүдэлмэриие эрхилхэдээ өөһэдынгөө бүхы эрдэм һургаалые хэрэглэхэ, хүндэ этигэн ойлгуулха бүхы шадабаряа харуулха, сэдьхэл бодолойнгоо бүхы хүсэ эршые гаргаха хэрэгтэй байна. Эдэ бүгэдэ хадаа съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлгын нэгэн шухала эрхэ нүхэсэл мүн», — гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй XXV съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо тэмдэглээ.

Республикын аймагуудта һаядаа партийна эдэбхитэдэй суглаануу болоно байна. Эдээн дээрэ КПСС-эй XXV съездын дүнгүүд ба партийна организацинуудай зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Партийна эхин организацинуудай хамтын суглаанууд дээрэ, мүн тэрэшэлэн ажалшадай коллективүүдэй суглаанууд дээрэ съездын дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Съездын хараалһан ехэ хүдэлмэриин программые бодотоор бэелүүлхын тулада саг үргэлжэ оролдосотойгоор, аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлхэ шухала гэжэ партийна организацинуудые, ажалшадай коллективүүдые эдэ суглаанууд зоригжуулха ёһотой. Энээнтэй хамта КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд болон документнүүдэй удха шанарые коммунист бүхэн, комсомол бүхэнэй гүнзэгыгөөр ойлгожо абахынь тулада партийна организацинууд илангаяа ехэ оролдолго гаргаха ёһотой. Энэ зорилгоор партийна болон комсомолой политическэ һуралсалда, бүгэдэ нийтын экономическа һуралсалда эдэ материалнууд гүнзэгыгөөр шудалагдаха, энэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Энэ хадаа үни удаан сагта ябуулагдаха хараатай зорилгонууд юм. Һуралсалай энэ жэлдэ КПСС-эй XXV съездын документнүүдые шудалха ябадал эмхидхэхэ гээшэ энэ хэрэгэй шухала алхам болохо байна. КПСС-эй ЦК-гай пропагандын таһагай энэ асуудалаар эльгээһэн дэлгэрэнгы заабаринууд абтанхай. Эдэ заабаринууд партиин бүхы райкомууд болон парткомуудта дамжуулагдаба. Эдэ заабаринуудтайнь зохилдуулан, һаяын үдэрнүүдтэ политическэ болон экономическа һургуулинуудай, теоретическэ семинарнуудай пропагандистнарай республиканска, аймагуудай семинарнуудые үнгэргэжэ, партиин съездын материалнуудые шудалха хэрэг гүн гүнзэгыгөөр, удха түгэлдэрөөр, методическа үндэр хэмжээндэ эмхидхэхэ хэрэгтэнь туһалха шухала. Пропагандистнарай иимэ һуралсал эмхидхэгшэд — КПСС-эй райкомуудай, парткомуудай политическэ гэгээрэлэй кабинедүүдые даагшанар республикада болоһон семинарта хабаадалсажа һуралсаа, һанамжа бодомжонууд тухайдаа, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдөө. КПСС-эй обкомой дэргэдэхи экономическа һуралсалай совэдэй ээлжээтэ заседани мүн лэ болоо.

Олон тоото агитаторнуудай, политинформаторнуудай, лекторнуудай, элидхэлшэдэй үмэнэ хүндэтэйшье, харюусалгатайшье зорилгонууд табигдана. Предприяти, барилга бүхэндэ; колхоз болон совхоз бүхэндэ, эмхи зургаан болон һуралсалай газарнуудта, тэрэшэлэн хүн зоной һуудаг газарнуудта ойлгуулламжын хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэхэ шухала. Партийна, совет, ажахын, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай хүтэлбэрилхы тушаалтадые, арадай ажахын мэргэжэлтэдые, научна болон зохёохы ажалтай интеллигенциие, КПСС-эй XXV съездын делегадуудые энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэй.

Съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые гүн гүнзэгыгөөр, тусхай шэглэлтэйгээр тайлбарилхын тулада аймагуудай түб һууринуудта, соёлой байшангуудта болон заводуудай клубуудта, колхозууд болон совхозуудай түб һууринуудта тусхай лекторинууд байгуулагданхай. Эдэнэрэй хүдэлмэриие эхилхэһээнь һайнаар эмхидхэхэ гээшэ тон шухала байна. Нийтэ политическэ хүдэлмэриин бэшэшье һалбаринуудайнь ажал ябуулганууд ниимэрхүү гуримтай байха ёһотой. КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан литературын, бусад материалнуудай выставкэнүүдые эмхидхэхэ, баримтата кинофильмүүдые харуулха шухала.

Партиин съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые үргэнөөр тайлбарилха хэрэгтэ харуулан ойлгуулха агитациин хэрэгсэлнүүдые тон түргэнөөр шэнэлжэ, түхеэрхэ шухала. СССР-эй арадай ажахын хүгжэлтын дүнгүүд болон саашанхи хараа түсэбүүдые харуулан ойлгуулха агитациин зэбсэгээр эли тодоор зураглан харуулхадаа, тэдэнээ республикынгаа, аймагайнгаа, предприятиингаа, совхоз, колхозойнгоо ажал хэрэгтэй нягта холбоотойгоор тайлбарилхые оролдохо гээшэ илангаяа шухала.

Съездын документнүүд болон шиидхэбэринүүдые тайлбарилха хэрэгые хэблэл, телевидени болон радио, үзэл сурталай хүдэлмэриин бүхы һалбаринууд илангаяа ехэ харюусалгатайгаар, гүнзэгыгөөр, оншотойгоор ябуулха үүргэтэй.

Съездын шиидхэбэринүүд ба бусад материалнуудые тайлбарилха, нэбтэрүүлхэ бүхы хүдэлмэри саг үргэлжэ, түгэс зоригтойгоор, идейнэ үндэр хэмжээндэ ябуулагдаха шухала гэжэ партийна организацинууд ойлгохо ёһотой. Энэ хүдэлмэри хадаа ажалшадай политическэ болон ажалай шэнэ дэбжэлтэ үүсхэхэ талада, совет хүнүүдтэ марксистско-ленинскэ үзэл бодол бүридүүлхэ, идейно-политическэ талаараа хатуужаха, ушар ёһо мэдэхэ, ажалай журам сахиха, Коммунис партиие тойрон арад зоной жагсаалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ энэ хүдэлмэри туһа хүргэхэ ёһотой. Партиин хараалһан түсэбүүдые, ороной экономическа түгэс хүсэнэй саашанхи ургалта, арад зоной ажаһуудал нилээд ехээр дээшэлүүлхэ хэрэг имагтал шэн габьята ажалаар туйлагдаха гэжэ бүгэдэ нийтэдэ ойлгуулха гээшэ шухалын шухала зорилго мүн.

Партиин XXV съездые республикымнай олониитэ ажалшад ажалай, политическэ үндэр дээдэ дэбжэлтын оршон байдалда угтаһан байна. Энэ дэбжэлтые бэхижүүлжэ, шэнэ табан жэлэй даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ шухала. Совет хүнүүдэй ажалай дэбжэлтэ ба зохёон байгуулхы үүсхэлые толгойлхо, ажалшадай шэнэ шэнэ үүсхэлые эдэбхитэйгээр шууд сэхэ дэмжэхэ, шэнэ юумэ үүсхэгшэдые бүхы хэмжээгээр урмашуулха, табигдаһан зорилгонуудые шиидхэхэ ашатай туһатай арга нүхэсэл бэдэрхэ, ажалдаа коммунис ёһоор хандаха — эдэ бүгэдые ударидаха гээшэ партийна организацинуудай, бүхы коммунистнуудай нангин уялга мүн.

А. БАДИЕВ.
КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь.

ФОТО РЕПОРТАЖ

ЗАҺАБАРЯА СҮМ ДҮҮРГЭ

Совхозой түб һууриндахи МТМ-эйн үргэн ехэ хашаа соо оролтнай тракторнуудай хүнхинэхэ, алха балтын, түмэр түдэгын ханхинаха абяан холуур сууряатан дуулдаха. Эндэмнай мүнөө хабарай тарилгада хабаадуулагдаха машина, техникэ заһабарилха хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулагдана. Һүүлэй мэдээгээр совхозой механизаторнууд бүхы 53 трактораа, мүн сеялкэ, плуг, борнойнуудаа хүсэд заһабарилжа бэлэн болгоо. Мүнөө һүүлшын плуг, культиваторнууд заһабарилагдажа, шалгагдажа байна.

—Заһабарилгамнай үшөөл урагшатайгаар ябуулагдаха һэн,—гээд, машинно-тракторна мастерскойе даагша инженер Валерий Костриков мэдүүлхэ үедөө. — Запасной часть дуталдажа нилээд һаатуулна. «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагаймнай отделени запасной шухала частьнуудаар хүсэд хангана гүй,— гэжэ гомдолтойгоор хэлээ һэн.

Үнэхөөрөөшье МТМ-е даагша Валерий Костриковой гомдохонь буруу бэшэ. Тус совхоз бүхы машина, техникээ нэгэ газарта заһабарилдаг, хадагалдаг гээшэ. Тиимэһээ заһабарилгын шанар шалгахада таарамжатай байхаһаа гадна, бүхы хүдэлмэринь урагшатайгаар ябуулагдана.

МТМ-эйн гараж соо орохо домнай залуу ко[...] Виктор Воронин куль[...] заһабарилалсажа, [...] байба. Энэ нүхэр Со[...] миин зэргэдэ алд[...] һэнэйнгээ һүүлээр [...] рэл совхоздоо [...] комбайнеран мэргэжэ[...] раһан юм. Нёдондо тэр[...] биряк» комбайн жоло[...] бүхыдөө 3 мянга гаран [...] нер тарян сохижо, 150 [...] рай тарян баал болгон [...] жа унагаагаа бэлэй. [...] жэ эрхимүүдэй зэрг[...] ралсаһан намтартай.

— Бүхы машина, [...] кээ нэгэ газарта [...] соогоо суглуулаад [...] рилхадамнай гансашье [...] рынь һайжарна бэшэ, мү[...] дэлмэримнайшье ура[...] ябана. Хэрбээ бүхы [...] отделенеэр тарашанхай [...] гаа һаа, иимэ түргөөр [...] рилжа бирахагүй [...] Юуб гэхэдэ, механиг[...] али токариие, склады[...] шые бэдэржэ бүхэлі [...] һула һалгааха байг[...] гээд, үнинэй мех[...] Анатолий Буянов хө[...]

Энэ ажахыда меха[...] нуудай бүгэдэ нийтын [...] сал эмхидхэгдэнхэй юм [...] дэнь гол түлэб залуу [...] механизаторай мэргэ[...] дална.

— Би энэл курс[...] низаторай мэргэжэлт[...] һон хүм, — гэжэ залуу [...] торист Владимир Ба[...] мэдүүлээ һэн.

Энэ нүхэрнай түрүүш[...] жэлдэ комбайн жолоо[...] үнинэй комбайнери[...] дутуугүй ажаллаа [...] али тарян хуряалгын [...] мянган центнер тарян [...] жо, 210 гектарай [...] баал болгон унагаагаа [...]

Мүнөө «Шергинский» [...] хозой механизаторнууд [...] ша оной нэгэдэхи квар[...] дүүрэтэр хабарай тари[...] хабаадуулагдаха бүхы [...] на, техникээ заһаба[...] бэлэн болгохын түлө[...] хүсэеэ элсүүлэн а[...] байнхай.

Д. САНЖИ[...]

Кабанск.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: [...] зой залуу токарь А. Б[...] ков. Механизаторнууд В. [...] ронин, А. Буянов, В. [...] ев, МТМ-е даагша В. К[...] ков, механик В. Бу[...] гэгшэд заһабарилагда[...] никэ шалгана.

В. МАТВИЕВСКИЙН [...]

ЭРХИМ ХОНИШОДОЙ НЭГЭН

БАЯН дүй дүршэлтэй ажалаараа суурхажа, зондоо хүндэтэй болоһон ажалай түрүүшүүл нютаг бүхэндэ бии. Тэдэнэй нэгэн Хэжэнгын аймагай Загаһатын совхоздо ажал хэрэгээрэ үнинэй суурхаһан хонишон Хамид Шамсутдинов Анна һамгантаяа хүдэлдэг юм. Эдэ нүхэдэй намтарынь һонирхолтой.

—Манай гэр бүлэ Татарай АССР-һээ 1935 ондо Буряад оронდо нүүжэ ерэһэн юм. Би тиихэдэ оройдоо зургаатайхан ябааб, — гэжэ Хамид Сабитович мүнөө уһан буряадаар хөөрэнэ.

1935 он. Буряад ороной гигант гэжэ алдаршаһан Улаан-Үдын паровоз-вагон заһабарилгын завод барилсахаар оронноймнай нютаг, область, хизаарнуудһаа олон зуун хүдэлмэришэд ерэжэ байгаа. Тэрэ үедэ Хамид Сабитовичай эсэгэ гэр бүлөөрөө энэ барилгада хабаадалсахаяа ерэһэн юм.

Заводой барилга дээрэ хоёр жэлэй туршада ажаллаһанай удаа Хамидай түрэлхидынь договоройнгоо дүүрэхэдэ Хэжэнгын аймагай «Улаан тарияашан» колхозой (мүнөө Загаһатын совхоз) гэшүүн боложо ороо бэлэй.

Арайл шамай 16-тай болоһон хүбүүн трактор агтые жолоодожо, артелиингээ таряаланган газар хахалжа эхилхэдээ, одоошье ажалай арюун замда гараабгэжэ тиихэдэ Хамид ойлгоһон байгаа. Ушарынь юуб гэхэдэ, Хамидай аха Сагид тиихэ үедэ тракторно-тарян ажалай бригадын бригадираар хүдэлжэ байхадаа, дүү хүбүүгээ трактор агтын нюусатай танилсуулжа шадаа бшуу. Тэрэ холын дүшөөд гаран оноор ажахы бүхэндэ трактор жолоодохо механизаторнууд үсөөн байгаа. Хэдэн олон жэлэй турша Хамид тракторта хүдэлбэ. Удаань совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй дурадхалаар бригадирнуудай курсада эльгээһэн байгаа. Тингэжэ тэрэ арбаад жэлэй туршада тракторно-тарян ажалай бригадые хүтэлбэрилөө.

1960 он. Ажахыдаа малшадай дуталдахадань совхозой дирекци, партком Хамид Сабитовичтай хөөрэлдэжэ, хониин ажал дээрэ хүдэлхыень дурадхаһан байгаа. Тингэжэ Шамсутдинов гэр бүлөөрөө Доодо-Хүнды нютагта түбхинэһэн отара даажа абаа бэлэй.

Энэл ха юм даа, коммунистын шэнжэ шанар. Анна Михайловна һамгантаяа хонидые даажа абаад байхадаа, тэдэнээ харууһалхынгаа хажуугаар, зунай үедэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха, ороо ной урда тээ хонидоо хүшэ шадал һайнтай болгохо зорилго урдаа табидаг һэн. Өөһэдынгөө харууһалдаг хонидто үбһэ тэжээлтэй болохо гэжэ Шамсутдиновтан 60 гектар сабшалан даажа абабад. Тиин даажа абаһан 60 гектар сабшалан дээрэ забда сүлөөгөө оложо үбэлдөө наг шэбхэ зөөнэ, тошо халяана, һайса уһална.

Шамсутдиновтанай отарада мүнөө нэгэ трактор, үбһэ хуряалгын зэр зэмсэгүүд, мори унаа үгтэнхэй. Үбһэ хуряалгын хаһын эхилхэдэ эхэ, эсэгэдээ тэдэнэй хүбүүн басаган хоёрынь, мүн совхозой хүдэлмэришэд ерэжэ хамһалсадаг юм. Тингэжэ эдэнэр жэл бүри гектар бүриһөө 15—17 центнер үбһэ хуряажа абана. Энэнь хараалагдаһан түсэбһөө 6—8 центнер үлүү болоно. Тиихэдэ эдэнэр үбһөө шарга дээрэ һурилдэг гуримтай.

— Шарга дээрэ һурилэгдэһэн үбһэ үбэлэй үедэ газаагаа шэрэжэ оруулхада амар байдагынь хүн бүхэндэ ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, үбһэ зөөлгэдэ үлүү хүдэлмэришэд хэрэгтэй бэшэ ха юм, — гэжэ Хамид Сабитович хөөрэнэ.

Үнгэрһэн жэлдэ Шамсутдиновтанай бүлэ 1000 центнер үбһэ хуряажа, 60 центнер набшаһата тэжээл суглуулжа абаһан байна. Энээнһээ гадна отарын 560 эхэ хонидто совхоз зелёнко, холимол тэжээл, һолоомо үгэдэг.

Ажал гэхэдэ гэдэргээ туншаридаггүй Анна Михайловна • техник-үрэжүүлэгшын курса дүүргэһэн байгаа. Тиимэһээ нэгэ зээнэй гарта байһан эдэнэрэй отарын хонид тобир тарган байдаг дээрэһээ сентябрь һарада булта ороондо оруулагдаһан байдаг юм.

ХОНИН бүриһөө түл абалгаар совхоз соогоо суурхаһан Шамсутдиновтан юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб үнгэрэгшэ ноябрь һарада дүүргээ һэн. Тиин эдэнэр табан жэлэй туршада 2600 хурьга абажа, түлжүүлээд ажахынгаа отарануудта табиһан байна. 1974 ондо 100-һаа зуун хурьга абаһан һаа, үнгэрһэн жэлдэ зуун эхэ хониндоо 107 хурьга абажа шадаа.

Ажахын түрүү малшад олониитын дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Хамид Сабитович партиин XIX районно конференциин делегадаар, Загаһатын сельсоведэй депутадаар һунгагдаһан байна.

— Аймагай Соведэй депутат Анна Михайловна ажалдаа коммунис ёһоор хандадаг, депутадайнгаа үүргэ, уялга үнэн сэхээр дүүргэхые оролдожо ябадаг, урагшаа һанаатай эхэнэр юм,—гэжэ КПСС-эй райкомой [...] секретарь Р-Д. Г. [...] һунгагшадай урда [...] дэһэн суглаан дээрэ [...] лэһэн байна.

Коммунис ажалай [...] Хамид Сабитович 19[...] дүнгөөр «Республикын [...] яата малшан» г[...] зэргэдэ хүртэһэн, Б[...] АССР-эй Верховно [...] Президиумэй Хүнд[...] мотануудаар шаг[...] фото-зурагынь созх[...] дэлэлэй самбарта [...] һан байна.

1976 ондо бүхэ[...] циалис мүрысөө дэл[...] тушаа КПСС-эй [...] СССР-эй Министрну[...] ведэй, ВЦСПС-эй, ВЛ[...] ЦК-гай гаргаһан то[...] танилсаһан Шамсут[...] най бүлэ энэ ехэ м[...] дэ оролсоходоо, бэй[...] зуун эхэ хониноо 1[...] га абахабди гэһэн шэ[...] лис уялга абаа.

— Манай [...] эхэ хониноо зуу[...] дээшэ хурьгадые [...] лоһон хонишод [...] олошорно. Мүнөө [...] долоон тиимэ отара [...] доно. Энэмнай [...] үрэ дүн гээшэ. Б[...] зуутанай тоодо үш[...] отара нэмэхэ[...] на,—гэжэ Х. С. Ш[...] нов хөөрэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Ша[...] новтанай бүлэ ээл[...] лүүн хаһаяа» ту[...] хэлтэйгээр угтаад, т[...] гаяа гээлтэ хорол[...] үнгэргэжэ байнхай.

Б. ЦЫРЕМПИ[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (з[...] һаа) хонишод В. М[...] Вл. Михайлов, Анна, [...] Шамсутдиновтан.

С. БАЛДУЕВАЙ [...]

АЖАЛША БҮЛЫН АМЖАЛТА

Манай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой эгээл дүй дүршэлтэй хонишодой нэгэн Цыденжап Базаров юм. Тэрэ Ехэ-Тала гэжэ газарта арба гаран жэл соо эхэ хонидые харууһална. Тиихэдээ хажуу тээһээ хүниие абангүй, бүхы ажалаа өөрөө хэдэг байһыень онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Юһэдэхи табан жэл соо Базаровтанай бүлэ яһала һайнаар хүдэлөө. Арбадахи табан жэлдэшье эршээ һуладхангүй, бүри эдэбхитэйгээр, габшагайгаар ажаллаха зорилго урдаа табина. Намартаа хонидоо һайнаар адуулжа, тобир тарган болгожо, искусственна аргаар үрэжүүлгээ саг соонь үнгэргөө һэн.

Тарянай үзүүр дээрэ, хэнзэ ногоон дээрэ хонидые адуулхада һайн гэжэ энэ хонишон тоолоно. Үглөөгүүр эртэ гаргаад, үдэшэ орой болотор адуулхадаа, саг соонь уһалха гээшэ тон шухала. Һайнаар тобиржоһон хонидой түл тэнжэсэтэй, гарзада орсогүй байдаг.

Бүри эртэ намарһаа эхилжэ, үбэлжэлгэдөө бэлдэдэг заншалтай энэ хонишон хашаа, хорёогоо дулаалаа, сэбэрлээ, хүсэд хүрэхэ элдэб янзын тэжээл газаагаа асараа һэн. Тингэжэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын үбэлжэлгые яһала һайнаар эхилжэ, КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа сүм дүүргэхэ бата үндэһэ һуури табиһан юм.

Коммунист Базаровай даадаг һүрэг 600 хониһоо бүридэнэ. Һүүлэй мэдээгээр 460-аад хурьган абтаад, гарзада оруулагдангүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

Нарай хурьгадые харууһалгада үнинэй хонишон онсо анхарал хандуулна. Тэдэнэй байдаг клеткэнүүд соо хододоо сэбэр, хуурай байха ёһотой. Һая түрэһэн хонидые хурьгадтайнь суг байлгажа, һайнаар эдеэлүүлнэ. Гадна хурьгадаа хүхүүлхэдээ ехэ анхаралтай байдаг. Зарим хурьгад эхээ хүсэд хүхэнгүй байжа болохо. Үгы гэбэл эхэнь хурьгаяа хүхүүлэнгүйшье байдаг ха юм.

Үбһэ, һолоомо, зелёнко, набшаһата болон минеральна тэжээл холижо, хонидые эдеэлүүлхэдэ, тэдэнэр тобир тарган зандаа ногоон дээрэ гарадаг гэжэ үнинэй хонишон мэдэдэг тула рационоо таараха соонь табихые оролдодогынь ехэ һайн гэжэ һанагдана. Гадна худагай уһа халта бүлеэн болгоод, хонидоо уһалдаг заншалтай. Эдэ мэтээр зоотехническэ бүхы заабари жэншэдгүй дүүргэжэ байхадань, ажалайнь үрэ дүн һайн байнгүй яаха һэм даа.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

Ахалагша хонишонһоо дутуугүй бэрхээр тэрэнэй нүхэр Екатерина Базарова хүдэлдэг юм. Гэрэ хони адуулхадаа, хурьгадые харууһалхадаа нилээд дүршэһэн тула коммунист Цыденжап Базаровта сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэнэ. Екатерина Базарова нютагайнгаа Соведэй депутадаар һунгагданхай.

Иимэ эбтэй эетэй, ажалша бүлэ Ехэ-Талада байрланхай.

Р-Д. ШИРАБОН,
хүдөө бэшэгшэ.

Загарай.

ХУРЬГАД ОЛОШОРНО

Үбэлэй һүүл һара февраль үни барагдабашье, үдэшэ, үглөөниинь үшөөл хүйтэн үзэгдэһөөр. Тээгдэ тосхонһоо хойшоо, Хүрбэ голой хойто бэедэ оршодог Хужарта гэжэ газарта Хүрбын совхозой эхэ хонидой отара байрладаг юм. Эндэ ахалагша хонишоноор Цыденжап Балдандоржиев хүдэлнэ. Нүхэр Балдандоржиев сугтаа хүдэлдэг А. Вахрушев гэгшэтэй 450 толгой хонидые харууһалжа байнхай. Эдэнэртэ 2 хурьгашад туһална. Мүнөө эндэ 380 толгой хурьгад абтаад, бүгэн бүрин түлжүүлэгдэжэ байнхай. Нүхэр Балдандоржиев арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ ажалдаа һайн амжалта туйлахаар зоригжонхой хүдэлжэ байна.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хори.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө

НОМ МАНАЙ НҮХЭР

КПСС-эй XXV съезд дээ- ...партиин ЦК-гай Генераль- ...секретарь Леонид Ильич ... элидхэл хэхэдээ, ...н зохёол, ном һудар гээ- ...н хүмүүжүүлхы удха ша- ...үүргэ тухай онсолон ...мдэглэбэ. Үнэхөөрөөшье ...ммунизм байгуулгын үр- ...өөр ябуулагдажа байһан ...о совет хүнийе хүмүү- ...лхэ, тэрэнэй суртал бо- ...ые бүридүүлхэ хэрэгтэ ...н зохёол, ном хадаа ай- ...өөр ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Ном гээшэ совет хүнэй ...ябуулалда ехэ удха ша- ...тай. Социалис общество- ...он гээшэ марксистско-ле- ...ко үзэл сурталаар, Ком- ...ис партиин политикые ...лыгөөр ойлгуулха хэрэ- ...коммунизм байгуулгын ...дүй дүршэлөөр хүнүү- ...е зэбсэгжүүлнэ.

...ом, уран зохёолые оло- ...дунда нэбтэрүүлхэ, та- ... хэрэгтэй ехэ харюусал- ... байһые манай Буряа- ...«Книготоргын» хүдэлмэ- ...гшэд тон зүбөөр ойлго- ... ном тараалга, худалдал- ...бүри саашадань һайжа- ... талаар ехэ хэмжээ ...рганууды бэелүүлнэ.

Манай хүдэлмэрилэгшэд юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, 1975 оной ноябриин 6-да дүүргээ һэн. Түсэбһөө гадуур 416 мянган түхэригэй ном хүн зондо худалдагдаа. Тиигэжэ товарай эрьесын юрэнхы түсэб 109,5, розничный наймаанай түсэб 104, ном худалдаха түсэб 107,2 процент дүргэгдэ.

Номой олон магазинай коллективүүд социалис уялга-нуудаа болзорһоонь урид дүүргээ. Жэшээлхэдэ, Выдрино поселогой (даагшань Л. И. Колесова), Улаан-Үдэ хотын 17-дохи (даагшань А. П. Самбарова), 3-дахи (даагшань П. И. Будажапова), Хяагта хотын 10-дахи (даагшань Л. И. Петрякова) магазинуудай болон бусад зургаануудай коллективүүд эндэ онсо шалгараа.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада республика доторнай олон шэнэ магазинууд нээгдээ. Жэшээлхэдэ, Прибайкалиин аймагай Галовка, Хяагтын аймагай Харанхы, Кабанскын аймагай Клюевка, Баунтын аймагай Усть-Муя, Хойто-Байгалай аймагай Нижнеангарск посёлогуудта Загарайн аймагай Горхон станцида номой шэнэ магазинууд үүдэеэ үргэнөөр сэлинхэй.

Тиихэдэ Хяагта, Гусиноозерск хотонуудай номой магазинууд шэнэ байрануудта ороо. Библиотекын коллекторэй гэр шэнээр сахабарилагдаа.

Манай магазинуудай коллективүүд ном худалдаха, тарааха шэнэ, түрүү онол аргануудые хэрэглэжэ эхилһээр үнинэй юм. Номой 40 магазинай 39-нииhь самообслуживаниин ёhoop хүдэлнэ.

Мүнөө үедэ арадай 7 киоск, һургуулиин 10 кооператив хүдэлнэ. Тиихэдэ 17 магазинуудай дэргэдэхи туһаламжын соведүүд, ниитын 300 гаран ном тараагшад хадаа манай коллективүүдтэ ехэ туһа хүргэдэг юм.

Товарай эрьесын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула ном тухай реклама, соносхолнуудые һайнаар бэлдэхэ, эмхидхэхэ шухала. Гансал 1975 оной туршада номой 11 базаар, хүүгэдэй номой гурбан декада эмхидхэгдээ, хүдөө ажахын, промышленностиин, транспортын, хэлхеэ холбооной, барилгын түлөөлэгшэдые хангаха талаар 190 хэмжээ ябуулга абтаа, промышленна предприяти, һургуули болон элдэб зургаануудта нүүдэл 600 гаран наймаан хэгдээ. Июль һарын 10-һаа 20 болотор Монголой Арадай Республикын номой декада Улаан-Үдэ хотодо үнгэргэгдөө. Нёдондо жэлдэ МНР-һээ ерэһэн айлшад, манай республикын эрдэмтэд, АПН-эй хүдэлмэрилэгшэд болон бусад байлсаа һэн. МНР-эй номуудые манай уншагшад ехэ дуратайгаар абадаг юм.

Жэл бүхэндэ намар Улаан-Үдэ хотодо номой һайндэр үнгэргэгдэнэ. Республикымнай уран зохёолшод энэ һайндэртэ хабаадалсажа, уншагшадтай уулзадаг.

Номуудые хүн зоной дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ талаар хэблэл, радио, телевидени, кино ехэ юумэ хэнэ. Радио, телевидениин хүдэлмэрилэгшэд шэнэ номууд тухай соносхолнуудые дамжуулна, «Номдо — шэнэ ажабайдал» гэжэ фильм кинотеатрнуудта харуулагдана. Мүн хүнэй уншаһан, гарта байһан номуудые худалдажа абаха талаар амжалтатайбди. Жэшээлхэдэ, 1970 ондо хүн зонһоо 10 мянган түхэригэй ном худалдажа абаһан байгаа һаа, 1975 ондо 53 мянганайхиие абаабди.

СССР-тэ болон РСФСР-эй гүрэнэй хэблэлнүүдэй комитедүүдэй абадаг хэмжээ ябуулгануудта манай коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда туйлагдаһан Илалтын 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан номой бүхэсоюзна һара нёдондо һайнаар үнгэргэгдөө бэлэй. Улаан-Үдэ хотын «Знание» магазин соо уран зохёолшод-фронтовигууд уншагшадтай уулзаа һэн. Энэ бүхэсоюзна һарада «Знание» магазинай, Селенгинск посёлогой 18-дахи магазинай, бибколлекторэй коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хэблэлэй, полиграфиин болон номой худалдаанай хэрэгүүдэй комитедэй болон соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа һэн.

Манай коллективүүд бүхэроссин социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Тиигэжэ Буряадай «Книготорг» РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хэблэлэй, полиграфиин болон номой худалдаанай хэрэгүүдэй комитедэй магтаалда, мүнгэн шанда найман кварталай туршада хүртэһэн байна. Тиигэжэ бидэнэр РСФСР дотор найма дахин гурбадахи һуурида гараабди. Мүн 1975 оной дүрбэдэхи кварталай дүнгөөр гурбадахи һуури эзэлжэ, КПСС-эй XXV съездын нээгдэхын урда тэрэ шангуудта хүртэбэбди.

«Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ, научно-техническэ дэбжэлтэдэ библиотекэнүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай 1974 оной майн 8-да гаргаһан тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхэ зорилготойгоор республикын библиотекэнүүдые номуудаар хангаха талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. Библиотекын коллектор юһэдэхи табан жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, республикын библиотекэнүүдтэ түсэбһөө гадуур 160 гаран мянган түхэригэй ном худалдаа.

Библиотекын номуудые бүридхэн суглуулха хэрэг түсэбэй ёһоор ябуулагдана. Тэрэнэй шанар һүүлэй үедэ хараа байса һайжараа.

Байгал-Амарай түмэр зам баригшадые номуудаар һайнаар хангахын тула 1975 ондо Нижнеангарск поселогто шэнэ магазин, Северо-Байкальск посёлогто арадай 3 киоск нээбэбди. 1975 ондо БАМ-ай барилгашадта 21 мянган түхэригэй ном худалдагдаа.

Библиотекын коллектор хадаа БАМ-ай барилгашадые хангадаг 14 библиотекэнүүдэй номуудые бүридхэн суглуулна. 1975 ондо тэндэхи библиотекэнүүдтэ 7.133 ондо ондоо нэрэтэй номууд эльгээгдээ.

Почтоор номуудые эльгээхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. 1975 ондо 12,8 мянган түхэригэй номууд хүн зондо почтоор ябуулагдаа.

Хэды тиибэшье дутуу дунданууднай олон. Зарим магазинуудай коллективүүд түсэбөө дүүргэнэгүй. Мүн номой реклама, соносхол муугаар эмхидхэгдэнэ. Нилээд олон магазинда туһаламжын соведүүд, һургуулинуудта кооперативүүд эмхидхэгдэнэгүй.

Ехэ гол дутагдал юуб гэхэдэ, ном худалдаха магазинууд үшөөл үсөөн байна. Мүн материально-техническэ бааза ёһоор бэхижүүлэгдээдүй.

Улаан-Үдэ хотодо, Прибайкалиин аймагай Турка, Ильинка посёлогуудта номой шэнэ магазинууд нээгдэхээр хараалагдана. Үнэхөөрөөшье Улаан-Үдэдэ һүүлэй долоон жэлэй туршада номой шэнэ нэгэшье магазин нээгдээгүй.

Ном гээшэ гансал эд товар бэшэ, үзэл суртаалай хурса зэбсэг, манай хани, зүбшэл, заабари үгэдэг нүхэр мүн. Тиимэл хадань гүрэн түрэ, партимнай ном тарааха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна.

«СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» соо ном хэблэхэ, тарааха, худалдаха асуудалнууд тухай тодоор бэшээтэй. Тиимэһээ КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлэн, совет хүниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ үүргэтэй ном гээшые хүн зоной дунда үшөө олоор тарааха, худалдаха болонобди.

Номой шэнэ магазинуудые олоор бариха хэрэгтэ партиина, совет органууд ехэ анхаржа, ерэдэхи табан жэлдэ энэ асуудалые амжалтатайгаар шиидхэхэ зэргэтэй.

С. НОРБОЕВ,
Буряадай «Книготоргын» директор.

ОРДЕНТО НАЙМААЛАГША

Ханда Лубсановна Банзарханова гушаад жэлэй туршада Цахир, Петропавловка тосхонуудай, Гусиноозерск хотын магазинуудта наймаалагшаар хүдэлнэ. Урин дулаахан харасатай, хододоо шахуу эчэбхилжэ ябадаг дундуур наһанай энэ эхэнэр даабарита ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, наймаалагшын ажалай шэусые һайса ойлгонхой. Худалдан абагшадай зан абариие һайнаар ойлгодог, тэдэнэртэ уран налгайгаар хандадаг Ханда Лубсановна зоной дунда хүндэтэй болоһоор үнинэй.

Нүхэр Банзарханова һүүлэй арбаад жэлэй туршада Зэдын аймагай гүб Петропавловка тосхоной ажахын хэрэгсэлнүүдэй магазинай ахалагша наймаалагшаар хүдэлнэ. Тиигэхэ зуураа жэл бүри ажалдаа һайн үрэ дүн туйлажа, эд бараанай эрьесын түсэб хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Илангаяа юһэдэхи табан жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ амжалтатай гараа. Эндэ хэдэн тоо, баримтануудые харуулмаар.

Тус магазинай коллектив 1973 ондо — юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ хамтадаа 223,8 мянган түхэригэй эд бараа арад зондо худалдаха түсэбтэй байһан юм. Тэрэнээ 23 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргээ һэн. Тиигэхэдэ туйлаһан амжалтынгаа түлөө Ханда Лубсановна «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаһан байгаа.

Ханда Лубсановна магазиндаа эд бараа наймаалаад, һанаагаа амардаггүй заншалтай. Колхоз, совхозуудай адууһа малай холын гүүртэ, отаринуудаар ябажа, тэндэхи ажалшадай дунда эд бараа наймаалдаг, тэдэнэрһээ захил абадаг журамтай. Малшадай захилые хаһа сагтань дүүргэхын тула үдэр бүри оролдожо, һанаата боложо ябадаг. Хэрбээ малшадай захиһан юумэнэй аймпотребсоюзай складта үгы байгаа һаань, Улаан-Үдэ ерэжэ, Буркоопсоюзай баазаһаа заабол оложо абаашаһан лэ байха. Иимэ оролдосотойгоор худалдаг хүнэй ажал урагшатай байнгүй яахаб. Тиимэл хадаа энэ нүхэр худалдан абагшадай зүгһөө магтаалда хүртэжэ, коллектив соогоо хүндэтэй болоо ха юм.

Петропавловка тосхоной ажахын хэрэгсэлнүүдэй магазинай коллектив 1975 ондо эмхитэй һайнаар хүдэлжэ гараа. Коммунис ажалай коллективэй нэрэ солодо хүртэһэн энэ магазинай наймаалагшад юһэдэхи табан жэлэй эд бараанай эрьесын түсэбые үнгэрэгшэ жэлэй октябрьда, 1975 оной даабарие — ноябрьда дүүргэһэн юм. Хэдэн мянгаад түхэригэй эд бараан түсэбһөө үлүү худалдагдаа. Эндэ ахалагша наймаалагша Ханда Лубсановнагай хубита тон ехэ.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ энэ магазинай хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа һэн. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ шадаа. Байгша оной январь, февраль һарануудай эд бараанай эрьесын түсэбые съездын нээгдэхэ үдэр сүм дүүргэһэн байна.

Орденто наймаалагша Ханда Лубсановна Банзарханова коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ солодо хүртөөд, тэрэнээ дээрэ үргэжэ ябана. Буркоопсоюзай правлениин, гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзан обкомой Хүндэлэлэй грамотаар нэгэнтэ бэшэ шагнагданхай. Тиихэдэ «СССР-эй худалдаа наймаанай отличник», «Социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэгүүдтэ хүртэһэн байна.

Б. ВАНЧИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: орденто наймаалагша Х. Л. Банзарханова.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАИ фото.
Зэдын аймаг.

«БУРЯАД ҮНЭНДЭ» бэшэһэнэй һүүлээр

„ДУТАГДАЛЫНЬ ОЛОН, ЭРИЛТЭНЬ БИРАГҮЙ“

Иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 28-най номерто толилогдоһон байгаа. «Ахын аймагай колхозуудта, Орлик тосхондо почто зөөлгэ муугаар табигданхай. Мүн арад зоной дунда газетэ, журналнуудые тарааха хүдэлмэри хангалтагүй ябуулагдана. Эндэхи ямар нэгэн нютагһаа аймагай түбтэ гү, али ондоо тосхондо телефоноор хөөрэлдэхэнь тон бэрхэтэй. Үндэр наһатайшуулда үгтэдэг һара бүриин пенси заримдаа саг соогоо түлэгдэнэгүй, почто зөөдэг автомашинын жолоошон Мунконов ажалдаа халирхайгаар хандана. Аймагай хэлхеэ холбооной узелай зарим хүдэлмэрилэгшэд «хатуу харатай ханилаад», ажалай журам эбдэнэ. Узелай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ ойлгуулламжын хүдэлмэриин һулаар табигдаһанһаа боложо, иимэ дутагдалнууд дайралдана» гээд тэрэ корреспонденци соо шүүмжэлэгдэһэн байгаа.

Тус корреспонденциин мүрөөр зохихо хэмжээ абахынь тула Буряадай хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ управленидэ газетын редакци хандаһан юм.

«Дурсагдаһан корреспонденци соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, гол түлэб зүб байгаа гээд элирүүлэгдэбэ. Тэдэниие дары түргэн усадхахын тула аймагай хэлхеэ холбооной узелай хүдэлмэрилэгшэдэй үйлэдбэриин зүблөөн зарлагдаһан байна. Зүблөөндэ КПСС-эй Ахын райкомой түлөөлэгшэ хабаадалсаа. Дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол тэрэ зүблөөн дээрэ абтанхай.

Эндэхи «Улаан Аха» колхозой почтальон Дугаровагай гэмээр газетэ, журналнууд хаһа сагтаа тараагдадаггүй байжа, тэрэ нүхэр ажалһаа сүлөөлэгдөө. Тус аймагай хэлхеэ холбооной узелай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха талаар зохихо хэмжээн абтажа байна» гээд республикын хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ управлениин начальнигай орлогшо Ф. Клементьев редакцида мэдээсээ.

... АССР-эй Соёлой ...ствын, Республиканска ...но-методическа ту- ...адай АССР-эй Хоро- ...мэй үмэнэһөө һара ... удаа гаража байдаг ...арай хуудаһанай» ... номер хэблэгдэбэ. ... түрүүшын нюурта ...арадай поэт Д. Жал-

„РЕПЕРТУАРАЙ ХУУДАҺАН“

сараевай «Эхэнэрнүүдтэ» гэһэн шүлэг, Д. Дылгыровэй «Үгэнүүдэй хоорондуур» гэһэн шог рассказ толилогдоо. Гадна Буряадай АССР-эй Соёлой министерствын, Буряадай АССР-эй Хоровой бүлгэмэй президиумэй зүгһөө хоровой бүлгэмэй эхин эмхинүүдэй эрхимээр хүдэлхын түлөө соносхогдоһон конкурсын дүрим толилогдобо.

Хоёрдохи нюурта Ш-Н. Цыденжаповай «Үнэгүй үгэ» гэжэ нэгэ үзэгдэлтэй комеди, Вл. Лубсановай «Ойлгуулба» гэһэн шог рассказ ороо.

М. Осодоевой «Гансахамни» гэһэн сценкэ, Ст. Лобазеровой «Ойдо болоһон ушар» гэжэ ехэшүүлдэ зорюулһан онтохон толилогдобо.

Поэт Д. Улзытуевай «Шинии мүшэн, минии мүшэн» гэһэн үгэдэ найруулһан Б. Цырендашиевай дуун, тиихэдэ Г. Дашипыловэй «Сэлгеэхэн сагаан Түгнэмни», «Инаг дурамни» (үгэнүүдынь Г. Чимитовэй) гэһэн дуунууд, поэт Ц. Номтоевой «Үбэл» гэһэн ород шүлэгэй үгэдэ А. Андреевэй найруулһан дуун дүрбэдэхи-табадахи нюурнуудта толилогдоо.

Ц. ДОНДОГОИ.

...ОРИИН ...МАГТА

ТАНГАНОВТАН ТҮРҮҮЛЭНХЭЙ

Карп Манхаевич Танганов хонин ажалда олон жэлдэ хүдэлжэ, баян дүй дүршэлтэй болонхой. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай хонишодой дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ гарахадаа, зуун хонин бүриһөө 118 хурьга абаа һэн. Мүнөө жэлдэ тэрэ зуун эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абаха, нэгэ хониһоо 3,5 килограмм нооһо хайшалха гэжэ үгэеэ үгөөд, шэн зоригтойгоор ажаллажа байна. Нүхэр Танганов мүнөө зуун хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. Хонидынь түрэжэ үргэлжэлһөөр.

Партиин XXV съездын материалнуудаар зоригжоһон «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто хонишон Танганов 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абаха гэһэн нэмэлтэ уялга абаад, унаһан малгайгаа абаха забдагүй ажаллажа байна.

— Хонидые түрүүлхэдэ үшөөл бараг, хурьгадые бүтэн бүрин түлжүүлжэ, хүхэ ногоон дээрэ гаргаха гээшэ амархан хэрэг бэшэ даа, — гэжэ Карп Манхаевич хөөрэдэг.

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАД ШАЛГАРБА

Үдын совхозой 18 һаалишан мүрысөөндөө түрэл партиингаа XXV съездые ажалай эрхим үрэ дүнгүүдээр угтаха, үнеэн бүриһөө январь-февраль һурада 250—300 килограммһаа доошо бэшэ һү haaxa гэжэ шиидэһэн юм.

Эдэ һаалишад хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан социалис уялгаяа сүм дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, Баруун-Хасууртайн һаалишад үнеэн бүриһөө үнгэрһэн хоёр һарын туршада 290 килограмм һү һааһан байна. Тиихэдэ зарим түрүү һаалишад бүри ехэ һү һаагаа. Эдэнэй тоодо үнеэн бүриһөө 375 килограмм һү һааһан Бикмаматова, 357 килограмм һү һааһан Ч. Сулкина, 306 килограмм һү һааһан А. Левукова болон бусад мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

ПОЛИНА БАШКИРОВА ЭРХИМЛЭНЭ

Дээдэ-Тайлсын совхозой малшад, тугалшад үнгэрһэн хоёр һарын туршада харууһалжа байһан малаингаа амидынь шэгнүүрые сүүдхэдээ 700—900 граммаар нэмээбэ. Жэшээлхэдэ, тугалшан Галина Башкирова харууһалжа байһан 80 толгой тугалайнгаа шэгнүүрые 30 центнерээр дээшэлүүлбэ. Ондоогоор хэлэхэдэ, тэрэ тугал бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхэдээ 764 граммаар дээшэлүүлээ. Тугалшад В. Шалаева, В. Галичкин, А. Абрамов, П. Кучумова болон бусад тугалшан Галина Башкироваһаа холо гээгдээгүй, ана-мана ябана. Эдэнэр тугалнуудайнгаа амидынь шэгнүүрые сүүдхэдээ 500—900 граммаар нэмээһэн байна.

Д. ДОРЖИЕВ.

...ЛЬСИНКИ

...ҮҮХЭТЭ ...ЭРЭГ

ТАСС

...КПСС-эй XXV съезд ком- ...ын асари ехэ һургуу- ...болобо. Манай үе сагай ...ын дабшасые, гол ...нүүдые һайнаар ойлго- ...сэһэн хүн бүхэн съез- ...дүнгүүдтэй танилсаха ... гэжэ КПФ-эй вице- ...ылагшэ Тайсто Синиса- ...«Кедонантая» газетэдэ ...һан статья соогоо ...лэнэ.

...КПСС-эй хүтэлбэрилэг- ... КПСС-эй ЦК-гай Гене- ... секретарь Л. И. ... совет арадай дунда ...дэтэй юм. Энэнь со- ...щественные тогтууритай һайнаар, түсэбэй ёһоор хүгжөөлгэдэ, КПСС-эй политикада үндэһэлнэ.

КПСС-эй XXV съезд уласхоорондын удха шанартай үйлэ хэрэг болоһон байна гэжэ Т. Синисало тэмдэглээ. Шахардуу байдал һулаоруулха, ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа холбооe хүгжөөхэ хэрэгтэ съезд шэнэ зорилгонуудые табяа. Марксизм-ленинизмдэ харша маоизмые съезд эрид буруушаагаа. Энэнь Коммунис партинуудай харилсаанай үндэһэ һуури болохо пролетарска интернационализмын удха шанартай байһаниинь съезд дээрэ тэмдэглэгдээ. КПСС-эй XXV съезд бүхы коммунистнуудта, эб найрамдалай ба демократиин түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдтэ шэнэ хүсэ нэмээбэ.

...САБОН

...тугалиин Революционно Соведэй заседани

ТАСС

...тугалиин Революционно ...соведэй заседани эндэ ..., «орон доторхи сэрэ- ... политическэ байда- ... хаража үзэһэн байна ... тусхай коммюнике соо ...эгдэнэ.

...Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэ- ... асуудал заседани ... хэлсэгдээ. Энэ ... болоод гэхэдэ, ВВС- ... штабай начальник ге- ... Моранш да Силва, ... министр Пиньейру ...ведү һаяхан үгэ хэлэ- ...Анголын Арадай Рес- ...ые Португалиин мэ- ... тухай шиидхэбэриинь ... Республикын президент Кошта Гомешые, гадаадын хэрэгүүдэй министр Мелу Антунешые буруушаан шүүмжэлһэн байгаа. Революционно Совет дотор арсалдаа хёмороотой гэжэ эдэнэй хэлэһэн үгэнүүд гэршэлбэ гэжэ Португалиин хэблэл сэгнэнэ.

«Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэлые, бата жагсаалые хангаха гээшэ мүнөө үеын гол шухала, нэн түрүүшын зорилго болоно» гэжэ тоолохо хэрэгтэй гээд Революционно Соведэй заседаниин дүнгүүд тухай тусхай коммюнике дотор тэмдэглэгдэнэ.

Хилын саанаһаа
радио • телефон • телеграф

ВАШИНГТОН

БҮХЫ ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ АША ТУҺАДА

ТАСС

Совет-американ харилсаа холбоое хүгжөөхэ холын хараата түсэбүүдэй үндэһөөр КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые «Дженерал электрик» компаниин правлениин түрүүлэгшэ, американ элитэ мэдээжэ промышленник Р. Джонс шэнжэлэн тайлбарилхадаа, гадаадын экономическа асуудалнуудаар Советскэ Союзай хараалһан түсэбүүдые съезд бүрин һайшаагаа гээд мэдүүлбэ. Энээниень американ худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд һайшаана.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд гадаадын худалдаа наймаае үргэдхэхэ арга олгохо байна гэжэ тэрэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлээ.

Энэ проект США-гай худалдаа наймаанай албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ этигэл найдабари түрүүлмэ байна. Манай оронууд ондо ондоо арга нөөсэнүүдтэй. Тиин эд товараа андалдан абалсаха гээшэ ехэ удха шанартай юм.

«Союз-Аполлон» гэжэ программаар замбуулинай дайда соогуур ниидэлгэ хоёр ороной хоорондохи харилсаанай ашаг үрэ ехэтэй байһые элирхэйлэн харуулаа гээд Р. Джонс тэмдэглээ.

Советскэ Союзда худалдаа наймаанай харилсаагаа саашадаашье бэхижүүлхые оролдохобди гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

ЛОНДОН

ТААРАМЖАТАЙ ХАРАА ТҮСЭБҮҮД

ТАСС

Англиин ба СССР-эй хоорондохи али алиндань ашатай туһатай худалдаа наймаанай-экономическа харилсаае хүгжөөхэ тааруу хараа түсэбүүд табигдажа байна гэжэ Советскэ Союзтай худалдаа наймаа хэдэг Англиин фирмэнүүд сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэнэ гэжэ Совет-британиин худалдаа наймаанай палатын секретарь Г. Хейуэрд ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Англиин, Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар нёдондо жэлэй февраль һарада Москвада үнгэргэгдэһэн хөөрэлдөөнүүд хоёр ороной хоорондохи худалдаа наймаанай-экономическа харилсаае үргэдхэлгэдэ һайнаар нүлөөлнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Англо-совет худалдаа наймаан улам хүгжөөгдэжэ байна гэжэ Г. Хейуэрд тэмдэглээ. Тодорхойлон хэлэхэдэ, Англиин эд бараае СССР-тэ худалдалга гансал үнгэрһэн жэлдэ хоёр шахуу дахинаар ехэдхэгдээ. Советскэ Союзтай худалдаа наймаагаа саашадань үргэдхэхэ лидэһэ баримтатай байһандаа Англиин аралжаа наймаашад этигэн найдана. КПСС-эй XXV съезд дээрэ совет экономико нилээд хүгжөөгдэхөөр хараалагдана.

БУЭНОС-АЙРЕС

Президентын шиидхэбэреэр

ТАСС

Үнгэрһэн неделидэ соносхогдожо, орон дотор хүн зоной дура гутааһан экономикые тогтууритай һайн болгохо гэһэн программада Аргентинын президент Мария Эстела Мартинес де Перон зарим тэды хубилалтануудые оруулба. Тодорхойлон хэлэхэдэ, мартын 1-һээ хойшо салин хүлһые 20 процентээр дээшэлүүлхэ тухай соносхоо Гадна һүүлэй үедэ юумэнэй үнэ сэнгэй айхабтар ехээр хүндэрһэнтэйнь дашарамдуулан, салин хүлһэнэй асуудалнуудые хинаха ёһотой тусхай эмхи зургаан байгуулагдаба. Тэрэ профсоюзуудтай хамта энээниие шалгаха байна.

Хархис хүсэнүүдэй ябуулгануудһаа уламжалан экономическа кризис болоо гээд президент мэдүүлээ. Эд товарай үнэ сэнгые дээшэлүүлдэг ехэ ехэ монополинуудай, аралжаа наймаашадай ябуулгануудта шууд сэхээр хандаха байһанаа тэрэ найдуулба.

Ажалай бүгэдэ ниитын конфедерациин пленарна заседани дээрэ Мария Эстела Мартинес де Перон үгэ хэлэхэдээ, иимэ мэдүүлгэ хэһэн байна. Тиихэдэ экономикын асуудалнуудаар правительствын бэелүүлһэн хэмжээ ябуулгануудые зарим профсоюзууд буруушаана. Иимэ хэмжээнүүдые абахадаа, кризисэй хойшолонгуудые ажалшадай мүрэ дээрэ ашаха оролдоно гэжэ правительствада ородоггүй политическэ партинууд тэмдэглэнэ.

БОНН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТНУУДТАЙ ХАМТАБДИ

ТАСС

КПСС-эй XXV съезд уласхоорондын айхабтар ехэ удха шанартай хэрэг болоно. Тэрэнэй шиидхэбэринүүд бүмбэрсэг дэлхэйн арадуудай аша туһатай, ерээдүй байдалтай холбоотой, эдэ бүгэдэ бүхы ажалшадай хүсэлэнгүүдтэ харюусана гэжэ Германиин Коммунис партиин правлениин Президиумэй Дюссельдорфдо толилогдоһон мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

XXV съезд социалис байгуулалтын ба дэлхэй дээрэхи түрүүшын коммунис общество байгуулгын үндэһэ һуури Советскэ Союзда табиһан байна гэжэ ГКП-гэй правлениин Президиум тэмдэглэнэ.

«Хүйтэн дайнай» үлэгдэлнүүдые усадхажа, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулха, ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй аша үрэ ехэтэй харилсаа холбоо тогтоохо хэрэгтэ Советскэ Союз гол хүсэн байгаа, саашадаашье байха юм гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзай эб найрамдалта политикын уг зорилгонуудые буруугаар харуулхые һэдэдэг хархис хүсэнүүдэй харата ябуулганууды Германиин Коммунис парти эрид буруушаана. Эб найрамдалай ба уласхоорондын харилсаа холбооной түлөө, арадуудай сүлөөтэ болон бэеэ даапан байдалай түлөө КПСС-эй XXV съезд дээрэ баталагдан абтаһан саашанхи тэмсэлэй программа ФРГ-гэй хүн зоной аша туһада харюусана гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

СЪЕЗДЫН НЭРЭМЖЭТЭ ЦЕХ

Улаан-Үдын кондитерскэ фабрикын коллектив КПСС-эй XXV съездые хүндэлэлгэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Тус предприятиин карамельнэ цехэй хүдэлмэрилэгшэд шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй январь, февраль һаранuудай үйлэдбэриин даабарые болзорһоо 9 хоногоор урид дүүргэжэ, партиин съездые угтаа нэн. Тиихэдэ энэ фабрикын үшөө 5 бригада иимэ дун туйлаһан юм. Карамельнэ цехэй, мүн тэдэ бригаданuудай коллективүүдтэ «КПСС-эй XXV съездын нэрэмжэтэ» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо. Мүн тиихэдэ съездын хүндэлэлгэ социалис мүрысөөндэ илаһан тухай диплому эдэ коллективүүдтэ барюулагдаба.

Карамельнэ цехэй хүдэлмэришэд энэ жэлэй түрүүшын хоёр һарын түсэбһөө үлүү 27 тонно амтатай конфетэнүүдые гаргаһан байна. Энэ цехэй зарим продукцынуудта Гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэг олгогдоноой.

Кондитерскэ фабрикын коллектив энэ амжалтаараа урмашажа, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабарине болзорһоноо урид дүүргэхээр зоригжонхой.

Манай корр.

МУЗЕЙН ЭДЭБХИТЭД —ҺУРАГШАД

Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой 42-дохи дунда һургуулиин пионернүүд, комсомолшууд Даманскэ арал дээрэ маоистнуудай булимтаргашэдта эсэргүү тэмсэлдэ баатарай үхэлөөр унаһан нютагайнгаа хүбүүн Николай Петровой нэрэмжэтэ музей һургуулидаа нээбэ.

Хизаар ороноо иэлжэлжэ музей нээлгэ дээрэ Николай Петровой эхэ Мария Захаровна, тус һургуулиин шефтэ абаһан Ленинэй ордентэ локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэрилэгшэд олоороо ерэһэн байгаа.

Хизаар ороноо иэлжэлжэ энэ музеин таһагуудай хахадынь манай республикада ажамидардаг амитадай, ургамалнуудай экспонадуудаа эзэлнэ. Нүгөөдэ хахадынь Буряад ороноймнай хүгжэлтын түүхэдэ зориулагдахай.

Һурагшадай һургуулидаа музей эмхидхэжэ эхилхэдэнь түүхын, биологиин, географиин, хэлэ бэшэгэй, математикын багшанар сэх туһаламжа хүргэдэг, заабари үгэдэг байһан. Жэшээнь, географиин багша Сергей Александрович Сиухин пионернүүдтэ янзагүй шабараар, пластелинээр юумэ ннажа һураха тухай байн заабари, зүбшөө үгэдэг байгаа. Мүнөө дэжэ абаһан, удаань дайнай ветерантай һургуулида уулзалга эмхидхэһэн байгаа. Мүн зургаадахи «Б» классай пионернүүд һонин намтартай, мүнөө Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг, гүрбэн ехэ дайнда хабаадалсаһан Дмитрий Трофимович Боровик гэгшые олоһон байна. Дмитрий Трофимович дэлхэйн нэгэдэхи болон граждан дайнуудта хабаадалсаһан хүн. Тиин граждан дайнда абахадаа большевигүүдтэй танилсажа, ерээдүйн ажабайдалай түлөө тэмсэлдэ хабаадалсаһан байгаа. Эсэгэ ороной агууехэ дайнда хабаадалсаһан ябадалайн хүбүүн, ахатаг захирагшадай тухай 1000 гаран... үхибүүдэй уран гараар бүтээгдэһэн зүйлнүүд музейдэ орошодые ехэтэ юнирхуулна.

Мүнөө энэ музейн совет байгуулагдажа, бүхы ажалаа хоорондоо хубаарилнахай. Тиин зэдэнь субботник үдэр бүхэндэ аяншалга, хэшээл, мэдээсэл тухай тэсээ табигдадаг, «Бэдэрэлгэ» гэһэн штабай зүблөөн «нэгэргэдэг болонхой. Тиигэжэ октябрятнууд эндээ ерэжэ, пионерэй улаан галстук, эдэбхитэй чиочериүүдынь комсомолой билет баяр ёһолоой оршон байдалда абадаг болоо.

«Бэдэрэлгэ» гэһэн штабай эдэбхитэд үнгэрэгшэ жэлдэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсаһан тухай һониухоно материал суглуулжа, музейдэ табилсаһан байна. Тэдэнэй дундаһаа арбадахи «А» классай комсомолшуудай олоһон, һонирхолтой материал Бултанай анхарал татана. Ушарынь хэлэхэдэ, эдэнэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Сталинградай шадар болоһон байлдаанда хабаадалсаһан дайнай ветеран Александр Сергеевич Гаськовые олоһо, хөөрэлдэжэ фашис армиин фельдмаршал Паулюсые плендэ ябаад абалсаһан тухайнь мэдэжэ абаһан...

Музейн лекторнуудай бүлэг үнгэрһэн эн үе соо зуунһаа дэшэ элидхэл, хөөрэлдөө, 40-өөд экскурси, байгаалн болон түрэл хизаарайнгаа түүхэ тухай 68 хэшээл үнгэрһэн байна.

Байгша оной тус һургуулиин эдэбхитэд «Арбадахи табан жэлдэ манай түрэлхидэй ажалай баатаршалга», «Минии хизаар нютаг табан жэлдэ», «Эхэ, эсэгынгээ эстафетые бидэнэр абанадаа» гэһэн үргэн уран дороо суглуулжа хүдэлхэн эхилнэ. Суглуулагдаһан материалнууд һургуулиинь 40 жэлэй ойдо музейдэ табигдаха. Тэрэ үдэрынь байгша оной сентябриин нэгэн болоно.

Н. АЖЕЕВА.

ШЭНЭ СОВХОЗ

Һаяхан Бэшүүрэй совхозой 2-дохи, 3-дахи отделениинүүд нэгэдхэгдэжэ, «Ново-Сретенский» гэжэ шэнэ совхоз эмхидхэгдэбэ.

Һү, таряа үйлэдбэрилхэ шэглэлтэй шэнэ совхоз байгуулха тухай РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын тогтоолоор, Мотня, Һутай, Ново - Сретенск тосхонуудай ажалшад халуунаар угтан абаа. Совхозой директороор урда тээнь комсомолой райкомой секретаряар ажаллажа байһан В. И. Серебренников томилогдоо.

Б. ЖАМБАЛОВ, манай корр.

Һуралсалаа дүүргэбэ

Монголой Арадай Республикатай Буряад оронойнмай харилсаа холбоон жэл ерэхэ бүри улам үргэдэнэ. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада Буряадай хүдөө ажахын институтда аха дүү оронуудай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, МНРП-эй хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд олоороо ерэжэ, мэргэжэлээ дээшэлүүлэдэг. Совет ороной хүдөө ажахын шэнэ туйлалтануудтай танилсадаг болоной.

Мэнэ һаяхана Монголой хүдөө ажахын нэгэдэлэй 42 хүтэлбэрилэгшэд эндэ һуралсалаа дүүргэжэ, орон нютагаа бусаба.

— Манай институтдай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн курсада һуралсаһан аха дүү таанадта ажалдаа амжалтатай ябахыетнай хүсэнэб,—гэжэ тус институтдай ректор К. Д. Миронов үдэшэлгэ дээрэ хэлэбэ.

МНР-эй хүдөө ажахын нэгэдэлэй түрүүлэгшэ нухэр Агван Буряадай хүдөө ажахын институтдай профессорнууд, доцентнуудта баяр баясхалан хүргэхэдөө, дүрбэ һарын һуралсалай үеэр ойлгоһон юумэнээ ажалдаа хэрэглэхэ гэжэ найдалаа мэдүүлһэн байна.

З. ТЭЛИН.

АХА НЮТАГААР...

Урда жэлнүүдтэ Ахын аймагай уран һайханай бүлэгэй артистнар Түнхэнэй нютагуудаар айлшалдаг заншалтай байгаа һэн. Мүн түнхэнэйхин баһа хүршэнэртэеэ ошожо, уран бэлигээрээ урмашуулдаг, баярлуулдаг һэн. Мүнөөшье жэлдэ хоёр аймагай уран һайханай бүлэгэй артистнууд бэе бэедээ айлшалаlсана.

Түрэл Коммунис партиингаа XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулжа, түнхэнэйхин эдэ үдэрнүүдтэ Ахын ажахынуудаар айлшалжа ябаһанаа һаяхан бусаа ерэбэ. Партиин райкомой инструктор В. Д. Шагдуров, «Саяан» газетын редакциин харюусалагта секретарь, поэт Лопсон Табхаев гэгшэд уран һайханай бүлэгэй артистнарые хүтэлбэрилөө.

Эзээ түрүүн Орлигой һурагшад Түнхэнэй артистнуудай наадые хараба. Үдэшэнгинь — аймагай түбэй ажалшад концерт хараа. Удаань Сорогто, «50 лет Октября» колхоздо тэдэнэр айлшалба. Тиигэжэ Аха нютагай бүхы ажахынуудаар ябажа гараба.

Поэт Лопсон Тапхаев «Аха» гэжэ шүлэгөөрөө концерт нээдэг байгаа. Саяанай совхозой малшан Николай Жербаев амаршалһынга дуу Ахын ажалша зондо зорюулба. Һүүлэрэнь залуу артистка Екатерина Будаева амаршалһан нааһан дүүгэжэ, хараашабые баясуулаа. Таһархай нютагай энэ залуу басаган дуулажашье, хатаржашье, акробатическа этюдые харуулжа, хүн зониие гайхуулба. Саашадаа, хатар, дуун, шог зугаа, «Гургалдай» гэжэ хугжэмэй инструментын нэ ансамблиин наадан харагшадые һонирхуулан баясуулаа.

Тоорын дунда һургуулиин дүүргэгдэ, «Маяк» колхоздо ажалдажа байгаа Василий Мадиев, энэ нютагай хонишон Гомбо Мантуров, Хэрэнэй интернат һургуулиин багша Сергей Нагаслаев, КПСС-эй райкомой хүдэлмэрилэгшэ Мария Жалсараевна Шагдурова (уран һайханай самодеятельностиин эстерган) гэгшэд шалгаржа, хүн зоной сэдьхэлые уяруулаа. Мүн Саяанай совхозой механизатор Дарма Эрдынеев, Түнхэнэй совхозой жолоошон Владимир Удаев гэгшэд шог зугаагаараа, уран дуугаараа харагшадые баясуулба.

Аха нютагай «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ, Улаан-Аха колхозуудай ажалшад айлшадаа халуунаар угтажа, хоёр хойшодоо айлшалжа, уран бэлигээрээ баясуулжа байхыт гэжэ уриба.

Б. ЯБЖАНОВ, манай корр.

Туруушынхеэ Буда Тапхаровтай Ахын аймагай Орлик тосхондо танилсаа һэм. Холын гүүрэдэ ажалладаг малшадта ошожо, ябатараа нэгэ айлда ороод, ногоо зулгаахыень мориёо табиһан байгааб. Нэгэ хэды болоод гарахадам, моримни Аха голой дошхон урасхалда торонгуй саада эрьедэнь гүрэжэ ябаба.

Ингэжэ ябаган болоод нуухадаа ялатайб гэжэ һүүгэн нэгэ солбон, шударгы хүн кажуудам ерэжэ, намтай танилсаад, туһаламжаа дурадхаа һэн.

Тэрэ гэһээр олон жэл үнгэрэжэ, энэ ушар мартагдажашье эхилээ һааб даа. Тееэд һаяхан Улаан-Үдэ хотын гүдамжада энеэбхилһэн шарайтай хүнүүн солбон Будатай хөөрдөхөө уулзахадаа, электровозой машинистын туһалагшын курсада һуража байһыень мэдэжэ абаа байна, Гүрэн хубсаһа, буряад ... һонирхогдобо.

СТУДЕНТНҮҮДЭЙ ШЭНЖЭ...

ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой үүсхэлээр студентнэрэй республиканска научна конференци болоно үнгэрөө. Энэ хэмжээ ябуулга тухай асуудал Улаан-Үдын дээдэ һургуулинуудай ректорнүүдэй зүблөөн дээрэ баталагдаа. Студентнэр гүнзэгы удхатай шэнжэлхы хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаба.

Конференциин хүдэлмэридэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай, Зүүн Сибириин технологическа, Буряадай хүдөө ажахын болон Зүүн Сибириин соёл культурын институтуудай студентнэр хабаадалсаа.

КПСС-эй обкомой эрдэм наукын ба һургуулинуудай таһагые даагша Л. Я. Похосоев үгэ хэлэхэдээ, залуушуулай шэнжэлхы хүдэлмэриин хүгжэжэ байһые тэмдэглээд, саашанхи зорилгонууд дээрэнь тогтоо.

Удаань КПСС-эй түүхын, философиин, залуушуулай уласхоорондын хүдэлөөнэй асуудалнуудаар шэнжэ... һэн студентнэр ... трибунада гаража ... һэн уншаа ... коммунизмын, ... мин асуудалнууд ... хэлнүүд шагнагдаа ...

Хамта дээрэ 50 ... уншагдаа ... баадалсагшад ... намжа, дурадхалнууд ... һэн байна ... ВЛКСМ-эй обкомой ... ЛКЭЙ грамота барюулагд...

М. МЕДО...

«БАГА РАКЕТКЫН» ЭЗЭД

СПОРТ

«Буряадай залуушуул» газетын шанда хүртэхын түлөө стол дээрэ наадагдадаг теннисээр Улаан-Үдэ хотын хүбүүн-командана түрүү һуури эзэлээн нэмэл мүрысөөн Буряадай мебель бүтээдэг, модо болбосоруулдаг комбинадай спортзал соо һаяхан үнгэрһэн байна. 11 команда мүрысөөндэ хабаадаа.

Хүбүүдэй дунда илангаяа һонирхолтой, шанга мүрысөөн болобо. Эрхүүгэй областиин эдиршүүл бэлэдхэл һайнтай байһанаа харуулбад. Усолье-Сибирскэ хотын һургаша Юра Бенчаров дүрбэн наадандаа 2:0 тоотойгоор шүүжэ, нэгэдэхи һуурида гараһан байна. Тэрэниие 2:1 тоотойгоор бүлиһэн Гена Михайлов (Эрхүү) хоёрдохи һуури эзэлбэ. Эрхүүгэй удаа хүбүүн Дима Гомонов — гурбадахи, Улаан-Үдын 35-дахи һургуулиин 8-дахи классай һурагша Олег Плутт дүрбэдэхи һууриинуудые гараа.

Басагадай дундаһаа манай теннисистнууд Наташа Серышева, Лена Бутина, Шатын тулеэлэгшэ Рита Варакина гэгшэдэй хоорондо шанга мүрысөөн болоо. Түрүүлэн манай хоёр басагад ууланба. Эндэ Наташа нүгөөдэһөө бэрхээр наадажа, 21:16, 21:19 тоотойгоор шүүгөө. Удаань дүрбэ-дүрбэн илалта туйлаһан Н. Серышева Р. Варакина хоёр наадажа захалба.

Эндэ Наташа Серышева болгоомжотой һайнаар наадажа, 21:18 тоотойгоор шүүжэ, Улаан-Үдэ хотын чемпион болобо.

Хүбүүдэй дунда хоёр-хоёрооро үнгэргэгдэһэн наадан манай теннисистнууд Олег Плутт—Сережа Черепанов илаба. Володя Песков (Улаан-Үдэ) — Олег Криворотов (Омск) — хоёрдохи, Эрхүүгэй тулөөлэгшэд Дима Гомонов—Гена Михайлов гурбадахи һууринуудые эзэлһэн байна.

Басагадай дунда хоёр-хоёрооро үнгэргэгдэһэн мүрысөөнэй түгэсхэлэй үе эгшэ дүүнэр ... Оля Варакинатан ... АССР-эй теннисист... ташa Серышева ... тулөөлэгшэд ... хоёртой наадаба ... рыеэ басагад гоё һайхан ... руулжа, 2:0 (21:19 ...) тоотойгоор шүүгээ.

Хүбүүн басагад ... хамтаараан наадала... һонирхолтой ... болобо. Түгэсхэлэй ... Рита Варакина (Шат...) ма Гомонов (Эрхүү) ... эдиршүүл Лена Бу... Олег Плутт хоёртой ... Эндэ айлшадай ... жа, Улаан-Үдын ... дай нэрэ солодо ... байжа юм.

Мүрысөөндэ дүн ... Буряадай АССР-эй ... дамал команда 22 ... Омскын эдиршүүл ... хи, Усолье-Сибирскэ ... тулөөлэгшэд гурбад... ринуудта гараа.

Б-М. ЖИГЖИТ...

ТОБШОХОНООР

▽ «Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо боксоор эдиршүүлэй дунда республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн наадаан түгэсхэлэй мүрысөөнөөр түгэсхэлээ. Мүрысөөндэ республикын хото, хүдөөгэй эдир боксернууд хабаадалсана.

Мүнөөдэр Дэлдэ Онгостойн сайын зүргэ дээрэ 60 километрэй зайда эрэшүүлэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө урилдаан эхилхэнь. Мүрысөөндэ республикын эрхимэй эрхим гэгдэһэн спортсменүүд хабаадалсаха юм.

▽ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтдай физическэ хүмүүжүүлгын факультедэй студент, СССР-эй спортын мастер Олег Алексеев Кубада үнгэргэгдэһэн уласхоорондын урилдаанда эрхимлэжэ һааб даа. Мүнөө манай бүхэ СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтажа, уласхоорондын хоёрдохи ехэ мүрысөөндэ хабаадалсахаар зав замдаа мордобо. Мүрысөөн Болгариин республикын нийслэл — Софи хотодо үнгэргэгдэхэ юм.

▽ Ленинград хотодо СССР-эй, ГДР-эй залуушуулай суглуулагдамал командануудай дунда хүнгэн атлетикээр нэгэр ёһоной уулзалга үнгэргэгдэһэн байгаа. Энэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан манай республикын түлөөлэгшэ — Улаан-Үдын индустриальна-педагогическа техникумэй студент Павел Яковлев амжалта туйлаа. Тэрэ өөрынгөө дүрэмдэ 1500 метрэй зайда урилдахадаа, зайгаа гурбан минута 54 секунда соо гаталжа, хоёрдохи һуури эзэлһэн байба.

▽ Үбэлэй үедэ һур харбалгаар СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Ворошиловградта үнгэргэгдэһэн байгаа. Эндэ хабаадалсаһан манай республикын болон ВЦСПС-эй суглуу... командын гэшүүн Ба... Цыбиков һайн ажал... руулба. Тиин РСФСР-эй ... ...

▽ Боксоор түмэр ... хүдэлмэрилэгшэдэй ... түрүү һуури эзэлх... ...

ЗУУ НАҺАТЫН ҺАЙНДЭР

Алцак нютагта һаяхан юрэ бусын нэгэ һайндэр болложо, тосхоной ажалшадые баясхулба. Нютагай үбгэд, хүгшэд, багшанар дунда мэдээжэ болоһон хүгшөө Пыжжит Цыгуевна Жигжитова энэ үдэр 100 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэһэн байна.

Нютагта түрүүшын хамтын ажал байгуулалсаһан Пыжжит Цыгуевна үндэр наһа наһалтараа колхозойнгоо мал ажалда һайнаар хүдэлжэ, аймаг, республикада соогоо суута гараһан байха. Үндэр наһатай эйн байрай һайндэртэ суграа хүдэлһэн нүхэдынь, түрэлхидынь Улаан-Удэ, Закаменск хотонуудһаа, ойро тойронхи нютагуудһаа айлшад олоороо ерээ.

Мүн Алцагай сомоной Советэй, Торшин совхозой хүтэлбэрилэгшэд, совхозой дүрбэдэхи отделениин түрүүшүүл хүгшэн эжын һайндэртэ ерэжэ, бэлэг сэлэгүүдые барюулһан байна.

Мүнөө Пыжит Цыгуевнагай олон аша гушанарһаа гадна, гурбан басагадынь — Цырен, Долгор, Евдокия Бадиевна гэгшэд үнинэй пенсидэ гаранхайнууд юм.

В. БАШАРОВ.

Зэдын аймаг.

БАЯР ХҮРГЭБЭ

Хүршэ Монгол ороной түлөөлэгшэд саяхан Хяагта хото ерэжэ, алдарта вождь Сүхэ-Баатарайнгаа ажал ябуулһан байшан дотор бүри дүтэр танилсадаг юм. Монгол арадай хубисхалые ударидагша 1920—1921 оноудта тус хотодо ажаһууһан, эндэ МНРП-гэй түрүүшын съезд үнгэргэһэн түүхэтэй.

Байгша оной мартын 1-дэ Монголой Арадай Хубисхалай партиин байгуулагдаһаар 55 жэлэй ойн гүйсэлэнтэй дашарамдуулан, Хяагта хотодо баяр ёһололой уулзалга болоо. «Совет-монгол арадуудай хани барисаан мандаха болтогой!» гэһэн бэшэгтэй автобус Сүхэ-Баатарай дурасхаалда зориулагдаһан байшан-музейн дэргэдэ зогсообо. Тэндэһээ Монголой Арадай Республикын Сэлэнгэ аймагаа ерэһэн үйлэдбэриин ба хүдөө ажахын түрүүшүүд һубарилдан гараба.

Тус делегациие МНРП-гэй гэшүүн, Сүхэ-Баатар хотын горсоведэй түрүүлэгшэ Жамбалдорж ударидана. Ажаһуудалай хэрэглэлжэ хангадаг комбинадай мастер Цэрэндулам, Сэлэнгэ аймагай арадай хуралай депутат Борхүү, Сүхэ-Баатар хотын мельникомбинадай хүдэлмэрилэгшэн Сүрэнжав, модо болбосоруулдаг комбинадай механик Жамлай, барилгын конторын дарга Норов ба бусад делегациин бүридэлдэ оролсоно.

Хүндэтэ айлшад Хяагта хотын түүхэтэ газарнуудаар ябажа танилсаад, совет-монгол арадуудай хани барисаанай болон Сүхэ-Баатарай байшан-музей хаража ехэтэ һонирхоһон байна.

Нютагаа бусахадаа Монгол ороной түлөөлэгшэд вождь Сүхэ-Баатарай ажабайдалтай холбоотой түүхын дурасхаалта экспонадуудые нангинаар сахин хадагалжа байһан совет нухэдтөө баяр баясхалан хүргөө.

С. КЛИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Мартын 14-һөө 21 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — «Высокое звание» гэжэ дэлгэриин 2-дохи фильм. «Ради жизни на земле» (үнгэтэ). 11.30 — «Русскую мелодию всюду узнаю» — концерт (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.15 — «Валентина Терешкова» — баримтата фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 12.45 — Концерт. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Забһарлалга. 14.10 — «Киногоор аяншалгын клуб» (үнгэтэ). 15.10 — «Субботын үдэшөөр» — баримтата фильм. 15.35 — Уласхоорондын һонин. 16.05 — КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зориулагдаһан спортын наадан (үнгэтэ). 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Эхэ үгэнэй классическа оркестрэй час» (үнгэтэ). 19.30 — «Эхэ тухай домог» — телеочерк. 20.00 — «Хүдөөгэй час». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зориулагдаһан спортын һайндэр (үнгэтэ). 23.00 — «Киногоор аяншалгын клуб» (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Удэ. 18.30 — Дамжуулгын программа. 18.35 — «Үхибүүдтэ, «Шипин нүхэр — хүгжэм». 19.15 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.35 — «Ажалай шэн габьягай тэмдэг» (дүрбэдэхи дамжуулга). 20.00 — Шэнэ һонин. 20.10 — «Лесная баллада» — уран һайханай фильм. 21.30 — Ажалша бэрхэ эхэнэрнүүдтэ зориулагдаһан дамжуулга (буряадаар). (Мартын 4-нэй дамжуулга дабтагдаха).

ВТОРНИК, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.00 — «Время».

Улаан-Удэ. 18.30 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө» (буряадаар). 18.50 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 9.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Хүн ба хуули». 19.40 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Спартак» (М) — «Торпедо» (М), (2-дохи ба 3-дахи үе). 20.30 — «Хүн ба хуули». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Монолог в соль мажоре» — телевизионно хүгжэмтэ фильм (үнгэтэ). 21.35 — «Социалис мүрысөөнэй ябаса». 22.20 — «Экран дээрэ — кинокомеди». «Кавказская пленница, или новые приключения Шурика» — уран һайханай фильм. 23.35 — «Додоги, эзэршье стук» — телевизионно баримтата фильм. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Крылья Советов» (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Сэнхир экран» — оркестр наадажа (үнгэтэ).

Улаан-Удэ. 19.00 — Түрэлхидтэ зориулагдаһан дамжуулга. 19.20 — Телевизионно һонин. 19.40 — Улаан-Үдэ хотын Советскэ районой уран һайханай бүлгэмэй коллективэй концерт. 20.20 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

СРЕДА, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.40 — «В одном микрорайоне» олон серитэй телевизионно зүжэг (4-дэхи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время».

Улаан-Удэ. 18.30 — Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илагшад». 19.00 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.10 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Крылья Советов» (2-дохи ба 3-дахи үе). 20.30 — «Мүнөө сагай эрдэм наука» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Лес на песках» — телевизионно баримтата фильм. 21.30 — «За стеной страха» — телевизионно баримтата фильм. 22.35 — «В одном микрорайоне» — зүжэг (үнгэтэ), (4-дэхи сери). 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Хүгжэмтэ абонемент» — Ород романс. 19.00 — Забһарлалга.

Улаан-Удэ. 19.10 — «Хамар-Дабаан», телевизионно аяншалагшадай клуб. 20.00 — «Совет России поэдууд» (буряадаар). 20.30 — Телевизионно һонин. 20.50 — «Киевэй үсын Хитад оронгэнэн хөөрэлдөөн» (буряадаар).

ЧЕТВЕРГ, 18

ПАРИЖСКА КОММУНЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.30 — «В одном микрорайоне», зүжэг (5-дахи сери, үнгэтэ). 18.00 — «Время».

Улаан-Удэ. 18.30—«Они раясь на общественность» (буряадаар). 18.50 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Осень на Волге» — баримтата фильм (үнгэтэ). 19.20 — Футболоор Европын чемпионнуудай кубогта хүртэхын түлөө. «Сент-Этьен» (Франци) — «Динамо» (Киев), 2-дохи тайм. Францииһаа дамжуулга. 20.05 — Фильм-концерт. Даниил Шафран наадаха» (түрүүшынхеэ харуулагдаха). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Эхын һургуули». 21.45 — «Шахардын байдал пулярүүлгэ ба революционно хүгжэлтэ». 22.15 — «В одном микрорайоне» — зүжэг (5-дахи сери, үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — Футбол. «Сент-Этьен» (Франци) — «Динамо» (Киев), Францииһаа дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — «Шатарай һургуули» (үнгэтэ).

Улаан-Удэ. 19.00 — Телевизионно һонин. 19.20 — «Танай бэшэгүүдээр».

ПЯТНИЦА, 19

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.00 — «Время».

Улаан-Удэ. 18.30 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө», КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь В. Ф. Лысов үгэ хэлэхэ. 19.00 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.10 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Спартак» (М) — «Трактор» (Челябинск). 3-дахи үе. 19.45 — «Баримтата экран» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Бидэнэр КамАЗ баринабди» (үнгэтэ). 21.45 — «Пайдэ» — баримтата фильм (үнгэтэ). 21.55 — «Мусоргскэй» — уран һайханай фильм. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — Бүхэсоюзна ба уласхоорондын конкурсын лауреат, Литвагай ССР-эй гавьяата артист. В. Даунорас дуулаха. 19.00 — Забһарлалга.

Улаан-Удэ. 19.10 — «Горн» — гэжэн пионернүүдэй тележурнал. 19.50 — Телевизионно һонин. 20.10 — Улаан-Үдэ хотын программа. 20.50 — «Элүүр энхэ байгаа» — тележурнал (буряадаар).

СУББОТО, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.30 — «АБВГДейка...» (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Углеенэй поход» — хүгжэмтэ программа. 12.40 — «Черная курица» — мультфильм (үнгэтэ). 13.00 — «Һайн шанаргай ба дааха ехээр гаргаха». 13.30—В. Атлантов дуулаха (үнгэтэ). 14.00 — «Перелет, ставший легендой» — баримтата фильм (үнгэтэ). 14.25 — Хүгжэмэй шэнэ һонин. 15.00 — «Элүүр энхэ байгаа» — эрдэм далгаруулһан программа. 15.45 — «Ан амитадай ажамидарал» (үнгэтэ). 16.45 — ССР Союзай Ехэ театрай 200 жэлэй ойдо. Оперын классикууд. 18.00 — «Время». 18.30 — «Уран зурагшад тухай хөөрэлдөөн». ССР-эй ардын художник па Ю. Пименов. 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Уран зохёолнууд — экран дээрэ». «А зори здесь тихие...» — уран һайханай фильм, (1-дэхи сери). 20.45 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Динамо» (М) — «Динамо» (Рига), (3-дахи үе). 21.15 — Шэнэ һонин. 21.30 — «На арене цирка» (үнгэтэ). 22.20 — «Артлото» — эстрадын программа (үнгэтэ). 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй ба Аргентинын суглуулагдамал командануудай наадан. Киевһээ дамжуулга.

ВОСКРЕСЕНИ, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.45 — «День чудесный» — мультфильм (үнгэтэ). 11.00 — «Друг-волшебник». РСФСР-эй арадай артист Александр Роу. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — СССР-эй, Аргентинын футболистнуудай мүрысөөн. (2-дохи тайм) ... тэ). 13.00 — ... — Забһарлалга. 14.00 — «Хүгжэмтэ киоск» ... 14.40 — Баримтата ... 15.05 — «Киногоор ... лагшадай клуб» ... 16.05 — «Уласхоо... дэй партнёрнууд» ... «Новоселье» зүжэ... 19.00 — Забһарлалга ... «А зори здесь тихие» ... — уран һайханай ... (2-дохи сери) ... 21.15 — ... 22.15 — ... 22.35 — «Түбэй ... 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время» ...

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ

□ «БУРЯАД ҮНЭН» □ 1976 оной мартын 14. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-00450. Заказ № ...